

Tribuna școlii

Revistă editată de
Ministerul Educației și Învățămîntului
și Uniunea Sindicatelor
din Învățămînt, Știință și Cultură

Anul VII (XXVIII) Nr. 186 (1272)

Simbătă 17 decembrie 1977

8 pagini — 1 leu

cu supliment
de informare și publicitate

O excepțională contribuție la îmbogățirea teoriei și practicii construcției socialiste

Conferința Națională a Partidului Comunist Român, care a avut loc în zilele de 7—9 decembrie a.c., a înscris, pentru întreaga noastră viață social-politică, unul dintre cele mai însemnate evenimente privind progresul general al României socialiste.

În Raportul prezentat la Conferință, tovarășul Nicolae Ceaușescu, secretarul general al partidului, a înfățișat un program de o strălucitoare complexitate și bogăție de idei, însuflețit de cetezanța revoluționară a impulsivității ritmului dezvoltării economiei naționale în perspectiva unui nou salt calitativ, a depășirii stării de țară în curs de dezvoltare și trecerea la stadiul de țară cu o dezvoltare medie.

În momentul în care secretarul general al partidului a făcut aprecierea că școala constituie „factorul primordial în formarea și educarea tineretului” — după ce ascultasem din sala marelui forum al comunistilor, programul complex de măsuri al dezvoltării economiei și societății noastre — am trăit un sentiment de înaltă mândrie patriotică și bucuria de a ști că ascult această apreciere împreună cu toți copiii și tinerii țării, cu toate educatoarele, învățătorii și profesorii, cu întregul nostru popor.

Măsurile cuprinse în Raportul prezentat de tovarășul Nicolae Ceaușescu, care a fost adoptat de Conferința Națională ca document programatic al întregii activități a partidului și statului nostru, impun un stăruitor efort pentru continua perfecționare a învățămîntului, pregătirea forței de muncă, creșterea și promovarea cadrelor. Știm că ne aflăm, începînd cu acest an școlar, după încheierea etapei de reorganizare a învățămîntului, mobilizați pentru traducerea în viață a hotărîrilor partidului privind îmbunătățirea conținutului pregătirii teoretice și practice a elevilor și studenților.

Pentru a ne manifesta cit mai grăitor, prin fapte, adevărate fierbinte pe care ne-am exprimat-o față de hotărîrile Conferinței Naționale a Partidului, avem îndatorirea să lichidăm lipsurile înfățișate la Conferință în „Secțiunea pentru perfecționarea învățămîntului, pregătirea forței de muncă, creșterea și promovarea cadrelor”, să acționăm cu hotărîre pentru dezvoltarea neîntreruptă și mai bună folosire a bazei materiale din școlile de toate gradele și să nu precupețim nici un efort pentru cultivarea în rîndul tineretului, al tuturor oamenilor muncii, a înaltelor calități moral-politice comuniste, a normelor eticii și echității socialiste, a spiritului de ordine, de disciplină și de combativitate revoluționară.

Ne aflăm la încheierea primului trimestru de activitate școlară, perioadă de intensă efervescență, de prime sinteze și concluzii pentru activitatea ce o vom desfășura pînă la finele anului de învățămînt. Avem îndatorirea și toate condițiile să organizăm studiul temeinic al lucrărilor Conferinței Naționale a Partidului, să ne însușim bogăția de idei creatoare cuprinse în Raportul tovarășului Nicolae Ceaușescu și să le transmitem cu pasiune elevilor și studenților noștri, înfățișîndu-le, prin aceasta, atît programul muncii și vieții noastre de astăzi, cit și imaginea plină de forță mobilizatoare a zilelor nu prea îndepărtate în care tinerii școlari de astăzi își vor asuma marile răspunderi ale destinului întregii națiuni socialiste.

Se cere fiecăruia dintre noi, cadre didactice, elevi și studenți să depunem întregul nostru elan pentru îndeplinirea exemplară a tuturor sarcinilor ce ne revin din Programul de făurire a societății socialiste multilateral dezvoltate și înaintare a României spre comunism, cu convingerea că a munci cu bune rezultate și a învăța continuu constituie condiția existenței noastre și expresia voinței de neabătut a poporului nostru în mersul său pe drumul pe care ne conduce cu fermitate Partidul Comunist Român.

Prof. MARIA STĂNESCU
adjunct al ministrului educației
și învățămîntului

„Conferința Națională reprezintă un eveniment de o importanță deosebită în viața partidului și poporului nostru, în munca și lupta pe care întreaga națiune, într-o deplină unitate, o desfășoară pentru realizarea Programului de făurire a societății socialiste multilateral dezvoltate și înaintare a României spre comunism”

NICOLAE CEAUȘESCU

Strîns uniți în jurul partidului

Conferința Națională a Partidului a însemnat un nou eveniment crucial în viața întregii noastre societăți, a tuturor sectoarelor activității sociale, economice, culturale, educaționale, științifice, a tuturor celor ce muncesc cu brațele și cu mințile, un eveniment de răsunet impunător, care a depășit hotarele țării și ale cărui ecouri ne vin de pretutindeni.

În cuprînzătorul Raport de strălucită concepție și factură, cu care ne-a obișnuit de mult secretarul general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu, realizările impunătoare, direcțiile mari de dezvoltare, ca și perspectivele mărețe ce ni se deschid se găsesc înscrise magistral și ne îndeamnă spre noi și pline de roade desăvîrșiri.

Învățămîntul, a cărui importanță în viața noastră socială este covârșitoare și crește odată cu afirmarea revoluției tehnico-științifice în toate domeniile dezvoltării multilaterale a construcției socialiste, a primit din partea conducătorului partidului și statului aprecierea că „procesul de reorganizare și așezare a învățămîntului de toate gradele pe o bază modernă în strînsă legătură cu cerințele dezvoltării economico-sociale a țării, ale pregătirii forței de muncă și cadrelor necesare diferitelor compartimente ale societății”

Acad. NICOLAE TEODORESCU

(Continuare în pag. a 3-a)

Programul acțiunii noastre

Raportul prezentat de tovarășul Nicolae Ceaușescu la Conferința Națională a Partidului a avut puternice rezonanțe în conștiința și inima mea, și datorită grijii ce se poartă omului, tinerei generații — preocupare consecventă ce răzbate, de altfel, din întreaga activitate a partidului.

Nu poți să nu remarci cu satisfacție grija pentru educarea celor tineri în spiritul tradițiilor poporului nostru — de cinste, de omenie, de venerație a trecutului glorios al patriei, de admirație pentru prezentul nostru atît de bogat în izbînză.

Pornind de la faptul că în societatea noastră nouă învățămîntul constituie un factor principal de educație și formare a omului nou, Programul partidului și hotărîrile Congresului al XI-lea au stabilit continuarea cu toată perseverența și fermitatea a eforturilor de legare strînsă a școlii de cercetare și producție.

Pe această cale, școala trebuie să asigure pregătirea tineretului pentru muncă și viață și, totodată, să-i ajute pe tineri să-și însușească cele mai noi cunoștințe teoretice — științifice și culturale — să dezvolte în rîndul

NICOLAE ȘETRAN
maistru la Uzina „Vulcan”
președintele Comitetului cetățenesc de părinți
al Școlii generale nr. 199 din București

(Continuare în pag. a 6-a)

Vom munci cu entuziasm

Cadrele didactice de la Liceul industrial „Ștefan Plavăț” din Orșova au urmărit cu viu interes și legitimă mîndrie lucrările Conferinței Naționale a Partidului și Raportul prezentat de tovarășul Nicolae Ceaușescu, care — prin bogăția ideilor reflectînd politica științifică a partidului nostru, concretizată în mărețele realizări obținute pînă în prezent și perspectivele luminoase de dezvoltare economico-socială a României în viitor — constituie pentru noi, cei care avem înalta chemare de a face educația comunistă a tinerei generații, o călăuză prețioasă pentru a ridica pe o treaptă superioară activitatea noastră din școală și pe tărîm obștesc.

Fiecare cadru didactic de la liceul nostru, conștient de însemnătatea misiunii încredințate de către partid și stat, va milita pentru coordonarea tuturor factorilor educativi în vederea întăririi muncii politico-educative menite să contribuie la formarea omului nou, stăpîn pe cele mai înalte cuceriri ale științei, ale cunoașterii umane, înzestrat cu înalte virtuți politice și morale, hotărît să lupte cu abnegație și vitejie pentru apărarea cuceririlor revoluționare ale poporului, a integrității și suveranității patriei noastre.

Avînd în vedere cerințele modernizării învățămîntului, formării cadrelor în concordanță cu necesitățile socio-economice ale orașului și județului nostru, vom

Prof. ANA ȘCHIOPU
directoarea Liceului industrial „Ștefan Plavăț”
din Orșova

(Continuare în pag. a 6-a)

Sesiune de comunicări

Organizată în cinstea Conferinței Naționale a Partidului, sesiunea de comunicări științifice — ce s-a desfășurat în 11-12 decembrie a.c., sub egida Institutului de cercetări pedagogice și psihologice și a Institutului central de perfecționare a personalului didactic — a avut o temă de stringentă actualitate: „Contribuția cercetărilor pedagogice și psihologice la realizarea sarcinilor prevăzute de Programul Partidului Comunist Român în domeniul perfecționării învățământului din R.S. România”. Ședința plenară (în care au fost inserate comunicări ca: „Bilanț și perspective în cercetarea pedagogică și perfecționarea per-

sonalului didactic” de Virgiliu Radulian, „Perspective ale cercetării pedagogice” de prof. univ. dr. doc. Ștefan Bărsănescu, „Procese de învățare în om și societate” de Mircea Malița, „Probleme actuale și de perspectivă ale învățământului matematic în școala generală și liceu” de acad. Nicolae Teodorescu), precum și ședințele celor 11 secții au prilejuit audierea unui număr însemnat de comunicări, care, pe total, au făcut bilanțul realizărilor valoroase de până acum și au schițat domeniile în care cercetarea pedagogică și munca de perfecționare a personalului didactic sînt așteptate cu noi și utile contribuții.

„Sintem nepoți de daci și de romani!”

110 elevi din clasele II-IV de la Școala generală nr. 1 din Pecica — Arad, însoțiți de cîteva cadre didactice, au efectuat o interesantă excursie pe un itinerar ardelenesc. Au fost vizitate, printre altele, Combinatul chimic din Arad, Monumentul eroilor de la Păuliș, Cetatea de la Șoimoș, Muzeul de arheologie din Deva, rezervația de zimbri din pădurile Hațegului. În fața vestigiilor de la Ulpia Traiana — Sarmisgetuza, grupe de „șoimi ai patriei” au rostit, emoționant, angajamentul pionieresc, primind la gît purpuri cravată cu tricolor.

„Sintem nepoți de daci și de romani!” Rostite, aici, aceste cuvinte de către elevii și dascălii lor, veniți tocmai din vecinătatea străvechii așezări dacice Ziridava, au răsunat vibrant în suflete, încheind o minunată lecție de istorie.

Prof. emerit ROMULUS ȘICLOVAN
directorul Școlii generale nr. 1 din Pecica, județul Arad

„Circulația rutieră”

A venit cu adevărat iarna. Atenția la circulație se cere mărită. Drumurile au devenit mai alunecoase. În curînd vacanța, cu obișnuitele ei acțiuni, le va face și mai circulante de mică pietroșie. Iată de ce apariția manualelor, menite să-i familiarizeze pe elevi cu regulile de circulație pe drumurile publice, atît pe cei mici: „Primii pași, în circulația rutieră” (pe care-l semnalăm în numărul trecut al revistei) cit și pe cei de clasă a IX-a și a X-a cărora se adre-

sează manualul „Circulația rutieră” o socotim binevenită. Editat de Ministerul Educației și Învățămîntului și de Ministerul de Interne, Inspectoratul General al Miliției, manualul (autor Haralambie Vlăscianu) îi avertizează pe elevi asupra necesității desăvîrșirii disciplinei rutiere, a respectării întocmai a legilor de circulație, asupra principalelor îndatoriri și drepțiuni pe care le au pietonii, pasagerii, conducătorii de vehicule.

Prof. AUREL SEULEAN
Școala generală din Cucerdea, județul Mureș

Biblioteci ale cabinetelor școlare

Din inițiativa tovarășului director Gheorghe Croitoru, în școala noastră ființează de la începutul acestui an școlar biblioteci ale cabinetelor. Dupașurile încăpătoare cuprind volume de specialitate, necesare profesorului pentru pregătirea lecțiilor, dicționare, culegeri de exerciții, opere beletristice sau științifice destinate elevilor pentru consultarea lor în cabinet sau, cu deosebire, pentru studierea lor acasă. Pentru început, cabinetul de limba și literatură română, pe care l-am amenajat de doi ani, cuprinde în dulapul-bibliotecă două sute de volume primite de la biblioteca școlii, fiecare elev luînd cu împrumut,

în acest an școlar, cel puțin un volum.

Bibliotecile cabinetelor își dovedesc cu prisosință eficiența și noi ne vom strădui să le îmbogățim cu mai multe cărți.

S-ar impune selectarea cărților necesare școlilor noastre — dicționare, cărți din colecția „Biblioteca școlară”, culegeri de exerciții și probleme pentru elevi, opere didactice și pedagogice necesare educatorilor — de către specialiști din cadrul Institutului de cercetări pedagogice și psihologice, și dirijarea lor către școli.

Prof. VALERIU DANIELESCU
Școala generală din Grumăzești, județul Neamț

Mijloacele de învățămînt în predare

În vederea folosirii tot mai eficiente a mijloacelor de învățămînt în predare, Casa corpului didactic a județului Buzău a organizat o dezbatere, însoțită de exemple practice la lecții, în care aparatul didactic să-și găsească locul cel mai potrivit în instruirea teoretico-aplicativă a elevilor și a sporirii nivelului de cunoștințe al acestora.

Această latură a predării a fost competent abordată de tovarășii: Teodor Mucica, director adjunct al Oficiului central de mijloace de învățămînt din Ministerul Educației și Învățămîntului, Minodora Perovici, Pompilian Gavriliță și Florian Olteanu, inspectori principali de specialitate al aceluiași Oficiu, invitați la această importantă acțiune de perfecționare.

Prof. GH. ANDREI
Casa corpului didactic din Buzău

Publicații ale Oficiului de informare documentară

În anul 1978, Oficiul de informare documentară pentru învățămînt va continua să editeze publicațiile „EDUCAȚIE-ÎNVĂȚĂMÎNT” și „STUDIUL ȘI CERCETĂRI DE DOCUMENTARE”, din care vor apărea șase, respectiv patru volume. Publicațiile respective nu au regim de perioadă.

Pretul celor șase volume din prima publicație este de 42 lei (7 lei un exemplar), iar al celor patru volume din cea de-a doua publicație este de 48 lei (12 lei un exemplar).

Plata acestora urmează să se facă anticipat, prin dispoziție de plată sau mandat poștal în contul de virament nr. 30 34 30 101, Filiala sectorului 6, pe adresa INSTITUTULUI DE CERCETĂRI PEDAGOGICE ȘI PSIHLOGICE, BUCUREȘTI, cod 70 634, strada Sfinții Apostoli nr. 14, sector 6.

În Editura didactică și pedagogică

Au apărut:

Montessori Maria, Descoperirea copilului, colecția „Lucrări fundamentale de pedagogie”, studiu introductiv, tabel cronologic, traducere, note și comentarii de I. Sulea-Firu, 1977, 315 p., 12,20 lei.

Inhelder B.; Sinclair St.; Bovei M., Învățarea și structurile cunoașterii, colecția „Pedagogia sec. XX” trad. din 1. franceză de C. Păunescu și Viorica Demetrescu, 1977, 307 p., 10,30 lei.

Hannoun Hubert, Ivan Illich sau școala fără societate, colecția „Pedagogia sec. XX”, trad. din 1. franceză de Dan Răutu, 1977, 158 p., 4,95 lei.

Rudică Tiberiu, Dialogul familial, colecția „Pentru părinți”, 1977, 76 p., 1,70 lei.

Moisescu Mihnea, Nu pot să uit, colecția „Pentru părinți”, 1977, 105 p., 2,10 lei.

Saftu Nicolae, Rîsete fără catalog, 1977, 51 p., 1,35 lei.

1907 — Antologie. Documente, literatură și artă — antologie întocmită de Elena Cojan și Sorin Teodorescu, 1977, 351 p., 9,85 lei.

Ceaulescu I. și Mohan Gh., Din viața și opera marilor biologi, 1977, 265 p., 7,70 lei.

Gáspár György, A tannaló és a könyv. Olvasóvá nevelés az iskolában (Elevul și cartea. Îndrumător pentru predarea lecturii literare), în 1. maghiară, 1977.

Kuzlík Piroška și Peterfy Emilia, A tanító kézikönyve. Anyanyelvi nevelés az I-IV osztályban (Îndrumător practic pentru predarea gramaticii la clasele I-IV), în 1. maghiară 1977, 155 p., 5,45 lei.

În curs de apariție

Pestalozzi J.H., Cum își învață Gertrude copiii, trad. din 1. germană ediție îngrijită, adnotată și cu un studiu introductiv de Victoria C. Petrescu, colecția „Lucrări fundamentale de pedagogie”, 360 p., 9 lei.

Thomas Jean, Marile probleme ale educației în lume. Lucrare UNESCO, trad. din 1. franceză de Marieta și Ștefan Ghivirigă, colecția „Pedagogia sec. XX”, 240 p., 6 lei.

Nica Iulian și colectiv, Analiza procesului de învățămînt, (Componente și perspective), 250 p., 9 lei.

Radu Ion, Învățămînt diferențiat. (Conceptii și tehnici), 338 p., 8 lei.

Casteilla André, Pedagogia scrisului cursiv modern, trad. din 1. franceză de Cornelia Dimitriu, 120 p., 3 lei.

Ghișcu Micaela, Antologie de poezie spaniolă și latino-americană, în 1. spaniolă, 140 p., 6 lei.

Educația pentru viață și familie

Filiala București a Uniunii societăților de științe medicale a organizat recent o consfătuire cu tema „Educația sexuală și pregătirea tineretului pentru viața de familie”, în care un număr însemnat de specialiști — medici, psihologi, sociologi, cadre didactice — au dezbătut și au căutat să dea soluții la cele mai acute probleme pe care le ridică acest domeniu al educației.

NOTE DE LECTOR

I. Ceaușescu și Gh. Mohan: „Din viața și opera marilor biologi”

I. Ceaușescu și Gh. Mohan prezintă date importante din viața și activitatea a 72 de oameni de știință, de notorietate mondială, pasionați cercetători și autori a numeroase lucrări în domeniul biologiei și al ramurilor ei.

După un cuvînt înainte, semnat de prof. dr. doc. Constantin Motas, om de știință emerit, și o scurtă introducere, autorii ne dezvăluie informații despre: Hipocrate, Aristotel, Gladius Galen, Ibn-Sina (Avicenna), William Harvey, John Ray și Marcello Malpighi.

Un interes deosebit suscită în continuare datele cu privire la Charles Linné, Georges Louis Buffon, Jean B. Lamarck, Johan Wolfgang Goethe, poet și naturalist, Georges Cuvier, Etienne Geoffroy Saint-Hillaire, Mathias Schleiden, creatorul teoriei celulare.

Interesantă este și prezentarea ilustrului naturalist englez Charles Darwin (1809-1882), a cărei concepție despre evoluție a constituit cea mai însemnată cucerire a științelor biologice, deschizînd calea cercetării, pe baze științifice a diferitelor ramuri ale biologiei, autor a numeroase lucrări de certă valoare.

Se prezintă, apoi, date biografice despre Louis Pasteur, J. Gregor Mendel, Iliia Ilici Mecnikov, Ivan Petrovici Pavlov, Thomas S. Morgan.

Alături de acești iluștri biologi ai lumii, autorii se referă

și la cunoscuți savanți și naturaliști de seamă români, la munca și pasiunile ce i-au caracterizat o viață întreagă, precum și la contribuția lor științifică în biologie și medicină. Amintesc dintre aceștia pe: Iuliu Baras, popularizator al științelor naturii în țara noastră; Florian Porcius, cunoscut botanist al tinuturilor năsăudene; Dimitrie Brândză, fondatorul botanicii românești; savantul Victor Babeș, strălucit reprezentant al medicinei românești; entomologul Aristide Caradja; imunologul Ion Cantacuzino; Emanuel C. Teodorescu; citologul Dimitrie Voinov, Grigore Antipa; Emil Racoviță marele explorator și biolog român, creatorul biospeologiei mondiale; Ion Grîntescu; Constantin I. Parhon; Iuliu Prodan ș.a.

În final, culegerea de biografii cuprinde laureatii premiului Nobel în biologie și medicină, cuvînt de încheiere și o bibliografie cu 20 de titluri, atestînd o bună documentare a autorilor.

Prin bogatul său conținut de idei, instructiv-educativ, cartea, o adevărată enciclopedie cu date biografice, este adresată deopotrivă elevilor și studenților, profesorilor de biologie și altor categorii de cititori ca un îndemn pentru o muncă perseverentă de observare, studiu și cercetare a științei despre viață.

Prof. AUREL MANEA

Petre Radu și Dimitrie Onciulescu: „Contribuții la Istoria dezvoltării învățămîntului din Banat”

Implinind o mai veche cerință a istoriografiei dedicate dezvoltării învățămîntului pe plaiurile sud-vestice ale țării, cartea semnată de Petre Radu și Dimitrie Onciulescu răspunde unor cerințe majore ale cunoașterii operei de „eternă dezlegare a tainelor luminii”, cum avea să spună poetul.

Orînduită în cinci mari capitole (Privire asupra dezvoltării istorice a Banatului, Învățămîntul tradițional — popular, Începuturile învățămîntului în Banat, Dezvoltarea învățămîntului organizat și Școlile bănătene pînă la sfîrșitul secolului al XVIII-lea), cartea cercetătorilor timișoreni se constituie într-o amplă prezentare — prima de acest gen în Banat — a izvoarelor adînci ale învățămîntului oral popular, acesta fiind unul dintre capitolele cele mai interesante ale volumului. Pornind de aici, de la tezaurul de înțelepciune, de gândire și simțire fîurît de populația băștinasă a Banatului, de-a lungul milenarelor sale existențe, sînt explicate, sensurile complexe ale fenomenului școlar și cultural bănățean într-o perioadă în care acest țînt a fost supus unor frîmîntate epoci istorice.

Începuturile școlii în Banat sînt datate în anii 1009-1030 prin școala slavonă de la Cenad.

O atenție deosebită se dă contribuției iluminismului, a Școlii ardelenice la generarea mișcării culturale din Banat, la afirmarea cărcia în spirituali-

tatea poporului român au contribuit învățați și pedagogi bănățeni renumiți ca: P. Iorgovici, C. D. Loga, D. Tichindeal, D. Bojincă.

„Considerăm — se arată în acest capitol — că dezvoltarea școlilor și a culturii românești bănățene nu este rezultatul unor idei de import din Apus, mijloace de reforme și instituțiile habsburgice sau maghiare, acestea fiind doar elementul catalizator care a contribuit la generarea unor mișcări culturale lo-

Fănică N. Gheorghe: „Mihai Eminescu — Analize și sinteze”

Profesorul Fănică N. Gheorghe publică, în cadrul Editurii didactice și pedagogice, cea de a doua ediție a volumului său Mihai Eminescu — analize și sinteze. Această a doua ediție revizuită, cu deosebită minuțiozitate, volumul din 1972, de la „Cuvînt înainte” la „Epilog” și de la idee la frază, iar cele peste 160 pagini ce i se adaugă sînt menite să întărească și să îmbogățească substanțial argumentele și considerentele istorico-literare și de valoare educativă și estetică aduse de autor în interpretările sale, conturînd astfel un volum ca și nou.

Volumul se constituie din două mari părți. Prima parte este rezervată analizelor literare ale celor mai reprezentative creații eminesciene, de la Epigonii pînă la Luceafărul și Mai am un singur dor,

cale, izvorite din înseși interesele poporului”.

Ca un laitmotiv este preluată o idee dintr-un manual școlar de metodică: „ducerea de mîna către frumoasa scriere românească pentru întrebuintarea școlilor celor naționalnici românești”. Prin bogăția documentării, prin acuratețea elaborării vastului material, volumul „Contribuții la Istoria dezvoltării învățămîntului în Banat” este o valoroasă realizare integrată cercetării generale a istoriei învățămîntului din România.

Prof. LEONTINA DOLANGĂ
Școala generală nr. 24 din Timișoara

Partea a doua a volumului cuprinde studiul Universul rural în opera lui M. Eminescu. Studiul Universul rural în opera lui M. Eminescu ar putea fi considerat ca inedit, la acest nivel, în eminescologia noastră. Aprecierile eminentului eminescolog erudit Perpessicius rămân, în acest sens, intru totul edificatoare... „Studiul lui Fănică N. Gheorghe, Universul rural în opera lui M. Eminescu, abordă o temă dintre cele mai generoase (...). Cercetînd o largă bibliografie adecvată problemei, cu studii temeinice în problematica eminesciană, și adîncind lecturile din opera Poetului pentru a extrage sensurile intime ale creației sale, autorul pune temelile unuia dintre cele mai sintactice și pătrunzătoare studii în materie”...

Prof. dr. TUDOR OPRIS

ÎN LUMINA HOTĂRIRILOR CONFERINȚEI NAȚIONALE A PARTIDULUI

Creșterea eficienței sociale a învățămîntului

Congresele, Conferințele naționale ale partidului sint, pentru întregul nostru popor, momente de cristalizare a energiilor sale creatoare, de lucidă proiectare a unui viitor îndrăzneț, pornind de la milenii de dăinuire istorică pe aceste pămînturi.

În zilele acestea, trăim din plin un asemenea moment, sintem în însuși miezul istoriei, participanți conștienți, la făurirea ei.

Ca participant la marele forum al comunistilor, am ascultat încă o dată cuvîntul înțelept și plin de realism al secretarului general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu; în Raportul care a inaugurat Conferința Națională s-au inserat succesele deosebite obținute de poporul nostru în toate domeniile de activitate, prin vasta muncă desfășurată de Partidul Comunist Român, de conducerea sa, de tovarășul Nicolae Ceaușescu.

Marele eveniment ne obligă ca, sub semnul responsabilității, să ne dăruim toate capacitățile noastre intelectuale pentru analiza concretă a sarcinilor ce ne revin în vederea îndeplinirii exemplare a măsurilor ce au fost adoptate de Conferință.

În munca plină de abnegație, pe care oamenii muncii brașoveni au dedicat-o îndeplinirii angajamentelor pe care și le-au asumat în fața conducerii partidului, a tovarășului Nicolae Ceaușescu, se regăsește din plin activitatea intensă a organelor și organizațiilor de partid din întreprinderi, instituții, școli, pentru ridicarea necontenită a conștiinței maselor. În spiritul documentelor Conferinței Naționale, Comitetul județean de partid va organiza și îndruma întreaga muncă de educare revoluționară, în sensul valorilor civilizației socialiste, a tuturor oamenilor muncii din județ, români, maghiari, germani — în strînsă legătură cu sarcinile ce le revin la fiecare loc de muncă.

În acest sens, ne preocupăm să adincim dezbaterile documentelor Conferinței Naționale cu toate cadrele didactice, căutînd împreună cu ele căile cele mai eficiente de transpunere a lor în viață, potrivit cerințelor și condițiilor fiecărei școli — pentru că, oricare hotărîre, oricare lege, oricare măsură are implicații, directe sau indirecte, asupra fiecărui membru al societății. Oricare om al muncii, pe măsura capacității sale și a îndatoririlor ce-i revin, poate și trebuie să-și aducă aportul la îndeplinirea hotărîrilor, la aplicarea legilor, la materializarea măsurilor preconizate de partid. Cadrele noastre didactice știu că nu-i de ajuns să le cunoască, ci este esențial să facă totul pentru transpu-

nerea lor în practică, în activitatea procesului instructiv-educativ.

Va trebui ca munca de ridicare a nivelului conștiinței socialiste să fie axată mai hotărît și mai diferențiat pe asigurarea participării efective a întregului personal didactic la elaborarea, la perfecționarea și la concretizarea prin fapte a sarcinilor educației comuniste a tineretului școlar.

După cum se știe, învățămîntul de toate gradele s-a aflat în mod constant în centrul atenției partidului, personal a tovarășului Nicolae Ceaușescu. Acest fapt s-a dovedit și în acest an prin necesitatea imperioasă de a se realiza o prefacere profundă, o adevărată cotitură în modul de a concepe și de a transpune în viață activitățile de învățămînt, în sensul creșterii eficienței sociale a învățămîntului, a integrării lui cu activitățile practice, cu practica socială. Armonizarea între învățămînt-creștere-producție oferă învățămîntului o perspectivă științifică. De aceea, ne propunem să sporim exigențele noastre în această direcție — și, în temeiul unor analize științifice, întreaga activitate educativă —, întregul proces de învățămînt în ansamblul său, toată activitatea complexă ce se desfășoară în școli să fie privită și apreciată prin prisma contribuției pe care personalul didactic o aduce bunei pregătiri a elevilor.

Creșterea aportului școlii va trebui să se oglindească și în situația nouă a oamenilor muncii, ca producători, proprietari și consumatori — această concepție unitară în care Conferința Națională pune în strînsă interdependență obiectivul îndeplinirii programului pentru creșterea suplimentară a producției și cel de ridicare a nivelului de trai al întregii societăți românești.

Acestea sint modalități de acțiune, prin care școala noastră împreună cu organizația de tineret se angajează să le transmită elevilor: să declanșeze cu curaj capacitățile creatoare ale elevilor, inițind cu ei debateri active despre rolul și menirea comunismului, despre instrumentele ce li le oferă școala, ce le stau la îndemînă pentru formarea lor ca cetățeni de mîine.

Urmind exemplul tovarășului Nicolae Ceaușescu, cadrele didactice din județ își vor dedica întreaga putere de muncă de a face din fiecare elev, un adevărat revoluționar al societății socialiste multilateral dezvoltate, al societății comuniste.

Prof. ELENA GEORGESCU,
secretar al Comitetului județean
de partid Brașov

Strins uniți în jurul partidului

(Urmare din pag. 1)

s-a încheiat în acest an. Aceasta înseamnă perfecționarea structurii învățămîntului liceal și profesional, precum și a nomenclaturii de profile și specializări din învățămîntul superior.

Legarea învățămîntului de producție, de viața complexă a societății noastre în plină revoluție tehnico-științifică, impune însă un dinamism riguros și eficient în toate acțiunile procesului instructiv-educativ, imbinat organic cu asigurarea bazei materiale a școlii. Elevul și studentul trebuie să integreze asimilarea de cunoștințe în fondul de aptitudini, inițiative și mijloace cu care vor intra în viața socială ca factorii de bază ai activității productive, ca realizatori ai producției materiale și spirituale, la nivelul exigențelor statului înaintat de dezvoltare statuat de Conferința Națională, în cadrul Programului partidului. Totodată, sint imperioase cerințele îmbunătățirii continue a conținutului învățămîntului prin confruntarea rodnică a teoriei cu practica, acolo unde această practică se realizează, nu in vitro, ci în viața de toate zilele.

Viziunea clarvăzătoare, pe care Raportul secretarului general al partidului ne-a înfățișat-o în cadrul Conferinței Naționale, pe care luările de cuvînt și declarațiile unanime ale oamenilor muncii de toate categoriile au întărit-o, stimulează energia creatoare a tuturor oamenilor școlii românești, din toate unitățile și instituțiile de învățămînt ale țării. Aceștia, cu un profund sentiment de adeziune, strins uniți în jurul partidului, împreună cu întregul popor, nu precupețesc nici un efort pentru ca, prin munca lor de instruire și formare a tineretului școlar, să contribuie la realizarea idealurilor construcției socialiste multilateral dezvoltate a țării noastre, ale trecerii treptate spre comunism.

Vacanța de iarnă

În conformitate cu structura anului școlar 1977—1978, publicată în revistă noastră din 3 septembrie a.c., anunțăm că vacanța de iarnă a elevilor din învățămîntul preșcolar, primar, gimnazial și liceal (zi și seară) începe la 21 decembrie 1977, după ultima oră de activitate și se încheie în ziua de 9 ianuarie 1978, trimestrul al II-lea începîndu-și cursurile din dimineața zilei de 10 ianuarie 1978.

Timp al creației comuniste

Plasată într-o perioadă de deosebită însemnătate pentru întreaga dezvoltare a patriei noastre, de activitate entuziastă pentru înfăptuirea cincinalului revoluției tehnico-științifice, de efervescență creatoare declanșată de ideile cuprinse în cuvîntarea tovarășului Nicolae Ceaușescu la Conferința Națională a partidului — document programatic de inestimabilă valoare teoretică și practică — această vacanță de iarnă (21 decembrie, după ultima oră de curs, 10 ianuarie, prima oră de curs) oferă cadrelor didactice cadrul și timpul necesar pentru organizarea unor activități cu profund caracter patriotic, politic și cetățenesc, menite să contribuie la educarea comunistă a școlărilor de toate vîrstele.

Calendarul acestei vacanțe, bogat în conținut, variat în forme, cuprinde cu precădere activități care să prilejuiască elevilor cunoașterea marilor evenimente politice și sociale ale poporului nostru, realizările oa-

menilor muncii din industrie și agricultură, frumusețile patriei, trecutul și prezentul său.

În școli, în case de cultură, cluburi, cămine culturale, case ale pionierilor și șoimilor patriei, în tabere, se vor organiza manifestări politice și cultural-educative avînd ca tematică lupta clasei muncitoare pentru cucerirea puterii politice, făurirea statului socialist, activitatea creatoare a poporului nostru pentru înfăptuirea hotărîrilor Congresului al XI-lea al partidului și ale Conferinței Naționale. Se vor desfășura, de asemenea, simpozioane, recenzii, expoziții de cărți, recitaluri de poezie patriotică, zile ale filmului românesc și alte manifestări cultural-artistice consacrate zilei de 30 Decembrie. În zilele vacanței, o vie activitate vor desfășura și cercurile tehnice de la Casele pionierilor și din școli.

Un număr mare de elevi vor fi antrenați la manifestările organizate în cadrul Festivalului național „Cîntarea României” și al „Daciadei”.

Ca în fiecare iarnă — și aceasta pare a fi deosebit de generoasă în... materie primă — serbarea pomului de iarnă și revelionul tineretului vor oferi școlărilor clipe de încîntare, de veselie. Serbarea, organizată în întreprinderi, unități socialiste din agricultură, instituții și cooperative mesteșugărești, la cluburi, case de copii, în sanatoriile, preventoriile și spitalele de copii, va aduce tuturor, cadouri, surprize, programe artistice.

La sărbătorile de iarnă se vor organiza colective de pionieri și elevi care vor merge cu plugușorul în întreprinderi și instituții, la profesorii și învățătorii lor, la muncitori și țărani frunțași în producție, la părinții elevilor.

O bogată activitate vor desfășura în zilele vacanței taberele de profil organizate pentru elevii din învățămîntul gimnazial și liceal, pentru disciplinele: matematică, fizică, chimie, electronică și electrotehnică, mecanică, istorie literară și de arte plastice, tabere sportive etc.

În vederea pregătirii loturilor de elevi din licee care vor reprezenta țara noastră la Olimpiadele internaționale de matematică, fizică, chimie și limba rusă în anul 1978, se vor organiza tabere de profil la care vor participa elevii cu rezultatele cele mai bune la învățatură și disciplinele respective.

Pentru toate activitățile prevăzute în bogatul calendar al vacanței pregătirile s-au făcut din vreme, cu multă grijă așa cum cu grijă, cu dragoste se face totul pentru copiii și tineretul școlar.

MONICA ROBEA

Activități politico-educative în perioada vacanței de iarnă

șurat, sarcinile și activitățile viitoare.

Prima inițiativă care declanșează pregătirile pentru vacanța de iarnă o au redacțiile gazetelor de perete „Semafor” care dedică numărul lor din

ultima săptămînă a lui noiembrie acestui eveniment. Pionierii redactori sondează prin discuții, opiniile pionierilor, popularizează propunerile acestora, analizează programele de activități din vacanțele precedente, propun obiectivele vacanțelor următoare.

Apoi, în ședințele de comandament ale detașamentelor se dezbate opțiunile pionierilor și se întocmesc scurte sinteze cu propunerile acestora. Acestea sint înaintate comandamentului unității care, pe baza lor, elaborează un program-cadru de activități.

În același timp, proiectele de program sint analizate și în ședințele de birou ale Consiliului Comunal care își alcătuiește o notă de probleme și un mic plan de acțiune care vizează cu precădere asigurarea cadrului organizatoric, stabilirea de responsabilități concrete pentru membrii biroului și pentru cei ai Consiliului Comunal, responsabilități privind popularizarea, modernizarea, asigurarea unui bogat

conținut politico-educativ, patriotic-revoluționar a tuturor activităților din program.

În ceea ce privește locul și ponderea acțiunilor politico-educative în programele de activități ale unităților ele prezintă „marea majoritate”, și vizează cu precădere evenimente importante din viața socială politică a țării, din istoria patriei, momente semnificative ale culturii și artei românești contemporane și a celei tradiționale etc.

În toată această perioadă, o activitate deosebit de vie cunoaște cenaclul literar „Gheorghe Șincai” care declanșează o serie de acțiuni înscrise generic sub titluri ca: „Poetul și Patria”, „Efigiile Independenței”, „Bucuria muncii în cîntecul popular românesc”.

A intrat în obiceiul nostru, al unităților de pionieri din comuna Șincai ca, în această perioadă, să facem și bilanțul de fapte cu care am încheiat primul trimestru, acțiuni care poartă și ele un nume generic: „Lauda faptelor bune”, acțiuni care îi pun din nou pe pionierii din Șincai față în față cu Codul etic al pionierului.

În ceea ce privește conținutul programului vacanței de iarnă din acest an, se detașează acțiunile dedicate popularizării, cunoașterii și însușirii documentelor Conferinței Naționale a

Partidului Comunist Român, organizarea serbărilor pomului de iarnă, participarea formațiilor noastre artistice la etapa de masă a Festivalului național „Cîntarea României” — ediția a II-a și organizarea, în bune condiții, a ediției de iarnă a „Daciadei”. Mai amintim serbătorile literare ale cenaclului „Gheorghe Șincai”: „Sărbătoarea poeziei”, concursul de creație literară și de interpretare „Cele treizeci de trepte de lumină ale Republicii”, un recital de poezie Ady Endre, toate înscrise ca participări ale pionierilor din Șincai în cadrul Festivalului „Cîntarea României”.

Totodată, consiliul comunal al Organizației Pionierilor se preocupă de asigurarea condițiilor corespunzătoare pentru participarea tuturor beneficiarilor vacanței de iarnă (inclusiv Șoimii patriei) la activități variate, cu caracter politico-educativ, cultural-artistice, sportiv-turistic și de pregătire pentru apărarea patriei, antrenînd în organizarea și desfășurarea lor, comandamentele pionierești.

MIRCEA DUCA
președinte
al Consiliului Organizației pionierilor,
din comuna Șincai,
județul Mureș

Pregătirea pentru școală

- Copiii de cinci ani care vin pentru prima oară în grădiniță
- Copiii de șase ani care au fost aminați de la școlarizare
- Repere psihopedagogice privind modalitățile de desfășurare a activităților instructiv-educative

Recent, în cadrul Ministerului Educației și Învățămîntului a fost elaborată o lucrare cuprinzînd îndrumări pentru desfășurarea activităților instructiv-educative la grupa mare, în condițiile în care copiii de 5 ani vin pentru prima oară în grădiniță, precum și în cazul copiilor de 6 ani care au fost aminați de la școlarizare în vederea pregătirii acestora pentru școală.

În legătură cu aceste îndrumări, publicăm, mai jos, răspunsurile primite la câteva întrebări adresate de redacție Direcției învățămîntului preșcolar, primar și gimnazial din Ministerul Educației și Învățămîntului:

1. Care sînt diferențierile pe care le creează modul de frecventare a grădinițelor de către copiii din grupa mare?

— În stadiul actual de dezvoltare a învățămîntului preșcolar, există încă o diferență între nivelul de structurare a conținutului programei activității instructiv-educative și varietatea nivelelor de dezvoltare a copiilor existenți în grădinițe, îndeosebi la grupele mari. Astfel, conținutul programei este structurat și eșalonat pe o durată de 3 ani, corespunzător celor trei grupe de vîrstă (3, 4 și 5 ani), pe care ar trebui să le parcurgă succesiv fiecare copil înainte de intrarea în clasa I. În același timp, grupele mari existente în unitățile preșcolare au un caracter eterogen atît ca vîrstă a copiilor (5 și 6 ani), cît și ca stadiu de frecventare a grădiniței de către unii dintre ei în anii anteriori.

Caracterul eterogen rezidă în varietatea categoriilor de copii cuprinși în grupele mari:

- a) copii de 5 ani care au frecventat normal grădinița la grupa mică, mijlocie și acum sînt la grupa mare;
- b) copii de 5 ani care vin pentru prima dată în grădiniță la grupa mare;
- c) copii de 6 ani aminați de la școală, care au mai frecventat grădinița cel puțin un an la grupa mare;
- d) copii de 6 ani aminați de la școală care n-au mai frecventat grădinița.

Ca urmare, s-a impus, cu necesitate, elaborarea unor îndrumări privind activitatea instructiv-educativă cu copiii în vîrstă de 5 și 6 ani, îndeosebi privind munca diferențiată a educatoarelor cu diferite categorii de copii din grupele mari în vederea pregătirii cît mai adecvate a acestora pentru școală, în condițiile specifice grădiniței.

2. Ce cuprinde lucrarea elaborată în cadrul Ministerului Educației și Învățămîntului?

— Îndrumările au în vedere orientarea mai accentuată a educatoarelor în principalele direcții ale educației preșcolare, în raport cu datele contemporane ale psihologiei copilului, cu obiectivele educației preșcolare și cu cerințele societății, privind asigurarea pregătirii copiilor pentru școală, chiar și numai un an înainte de intrare în clasa I, de sprijinire adecvată a celor aminați de la școlarizare, spre a le favoriza șansele de reușită școlară, pe măsura posibilităților lor, și prevenire a eșecului școlar.

Astfel, îndrumările cuprind o serie de informații, observații critice și recomandări cu privire la unele modalități de aplicare a cerințelor programei activității instructiv-educative la grupa mare, în condițiile în care copiii de 5 ani vin pentru prima oară în grădiniță și respectiv, la copii de 6 ani aminați de la școlarizare, cu referințe la perioada de adaptare a acestora în grădiniță, la selecția conținutului și la modul de desfășurare a activităților comune, a jocurilor copiilor, precum și la munca diferențiată a educatoarelor cu anumiți copii.

Apoi, s-a considerat necesar să se intensifice preocupările educatoarelor pentru studierea și cunoașterea — mai sistematică și mai obiectivă — dezvoltării psiho-fizice a fiecărui copil din grupa pe care o conduce. În acest sens, se recomandă utilizarea competență și mai activă a unor mijloace psihopedagogice obiective de evaluare individuală și colectivă a dezvoltării perso-

nalității copilului la vîrsta de 5—6 ani și care sînt prezentate într-o anexă a acestei lucrări.

Îndrumările mai cuprind unele informații psiho-pedagogice și recomandări practice în sprijinul educatoarelor, pentru o mai bună orientare a influențelor educative în pregătirea copiilor pentru școală, cum sînt: dezvoltarea psiho-motrică, în vederea pregătirii pentru învățarea scrierii și citirii în clasa I, dezvoltarea vorbirii; stimularea și exersarea gîndirii, a spiritului de observație, a memoriei, imaginației, a inteligenței generale, îndeosebi a copiilor cu ritmuri mai lente în dezvoltare; pregătirea socio-afectivă în vederea integrării în viața și activitatea colectivității clasei I.

În partea finală sînt prezentate unele experiențe pozitive privind realizarea legăturii între grădiniță și școală, între grădiniță și familie, cu accent deosebit pe aportul activităților desfășurate cu copiii în cadrul organizației „Șoimii patriei” și organizației pionierilor, în sprijinul pregătirii copiilor preșcolari pentru școală.

3. Pe lingă recomandările și orientările cu caracter metodic, în lucrare a fost inclus un capitol de cunoaștere medicală și psiho-pedagogică a copilului. Ce cuprinde acest capitol?

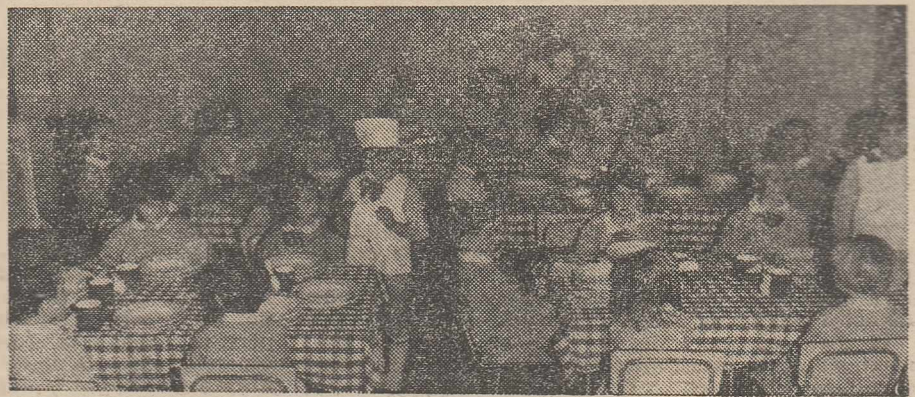
— Capitolul cuprinde observații psihopedagogice asupra copilului din grădiniță în vederea școlarizării, un ghid de examinare psihologică a copilului de 5—7 ani, în vederea școlarizării, precum și fișa de examinare psihologică a copilului de 5—7 ani. De asemenea, cuprinde probe de dezvoltare psiho-motrică, probe în legătură cu desenul copiilor ca mijloc de cunoaștere psihologică a personalității la vîrsta preșcolară, probe de dezvoltare senzorială, probe de limbaj, gîndire și alte aspecte ale dezvoltării intelectuale a copiilor ca mijloc auxiliar la îndemîna educatoarelor pentru a realiza o mai corectă evaluare a dezvoltării copiilor și o tratare individuală corespunzătoare a acestora în activitatea educativă de fiecare zi. Aducem la cunoștință educatoarelor că această lucrare va fi publicată pînă la sfîrșitul lunii decembrie și difuzată, prin oficiile și chioscurile de presă, în toată țara.

„Jocuri didactice matematice pentru grădinițele de copii”

— Suceava, 1977

Colectivul de autori al lucrării cu acest titlu (coordonator: prof. Elena Someșanu, I.C.P.P.D. — Filiala Iași) — apărute sub egida Inspectoratului școlar și a Casei corpului didactic ale județului Suceava — a împlinit dezideratul mai vechi al educatoarelor de a beneficia de un material orientativ sistematizat, bogat și foarte concret privind modalitățile diverse de organizare și desfășurare a jocurilor didactice matematice și care să stabilească, totodată, rolul acestora în sistemul activităților de predare a cunoștințelor matematice în grădinițe. Lucrarea este concepută în trei părți, potrivit celor trei grupe de vîrstă: mică, mijlocie și mare. Jocurile didactice oferite, expuse sub forma unor planuri de „lecții” amănunțite, sînt însoțite de ilustrații adecvate, destinate mai multor categorii de activități: 1) pentru exerciții de numărare și socotit, destinate grupurilor mici de copii; 2) pentru alcătuirea de probleme; 3) ilustrații care se adresează educatoarei. Se realizează o clasificare a tuturor activităților matematice pe grupe de copii, la care se adaugă o suită de jocuri și activități alese de copii, destinate activității în grupuri mici și individuale. De un real interes, lucrarea, pe care o recomandăm tuturor educatoarelor, își va putea dovedi, credem, utilitatea și în afara județului Suceava.

DOINA STERESCU

Perfecționarea activității din casele de copii preșcolari

Programul Partidului Comunist Român de dezvoltare și perfecționare a învățămîntului impune ca o necesitate antrenarea personalului didactic în acțiuni menite să asigure rezolvarea într-o concepție unitară a indicațiilor referitoare la formarea omului nou, constructor al socialismului și comunismului în patria noastră.

În lumina acestei orientări, din inițiativa Ministerului Educației și Învățămîntului, în ultimii ani s-au organizat la nivel național, cursuri de perfecționare cu educatorii din casele de copii.

Concepția care stă la baza acestor cursuri orientează participanții într-o activitate care să răspundă optimal sarcinilor specifice ce le revin în calitate de educatori ai copiilor din aceste unități de ocrotire și de educație. Spre deosebire de educatorii din casele de copii școlare, cadrele didactice din casele de preșcolari organizează întreg programul instructiv-educativ (deci și cel de grădiniță), fapt care imprimă cursului de perfecționare un conținut specific.

Organizarea cursurilor la nivelul central oferă practicii un fundament științific, o bază teoretică unitară, posibilitatea unui larg schimb de opinii care să contribuie la perfecționarea activității concrete din casele de copii preșcolari din întreaga țară.

Programa de studiu individual orientează activitatea candidaților în înțelegerea conceptelor psihologiei copilului, a problemelor referitoare la dezvoltarea psihicului, precum și a problemelor pedagogice implicate în procesul de modelare a preșcolarului.

Conținutul fiecărei discipline prevăzute în programa grădiniței, precum și metodologia desfășurării activităților de tip preșcolar vor trebui să aibă o implicație directă în întregul proces de formare multilaterală a preșcolarului din casa de copii.

Documentarea teoretică va trebui să însemne înțelegerea în spirit modern a obiectivelor și conținutului, a metodologiei și tehnologiei învățămîntului preșcolar.

Dacă ar fi să selecționăm unele probleme care polarizează atenția cadrelor didactice în eforturile lor pentru modernizarea procesului instructiv-educativ din grădiniță, în etapa actuală, am putea menționa:

— orientarea întregii activități în direcția accentuării laturii formative.

— intensificarea proceselor de cunoaștere și a capacității lor intelectuale, a activității independente și creatoare a copiilor, realizarea caracterului practic, aplicativ al învățămîntului;

— creșterea ponderii metodelor active în procesul de învățămînt preșcolar;

— modernizarea desfășurării activității cu întreaga grupă de copii în ideea realizării unui învățămînt diferențiat, individualizat;

— tratarea diferențiată a copiilor care au împlinit 6 ani și care mai rămîn un an în grupa mare, ș.a.m.d.

Unitățile preșcolare cu profil de ocrotire ridică unele probleme de sociologie ce se cer a fi cunoscute de către educatoare.

Cunoașterea de către educatoarea din casa de copii a situațiilor speciale de mediu care au influențat negativ asupra dezvoltării psiho-fizice a copiilor reclamă accentuarea tratării diferențiate a acestora în activitatea desfășurată în casa de copii. De aceea, în cadrul cursului, atît prin studiul individual cît și în activitățile din etapa cu frecvență, trebuie să se acorde un spațiu larg problemelor referitoare la: cunoașterea profilului psihologic stadiului și individual al preșcolarilor din casa

de copii, la aspectele specifice psihosociale privitoare la integrarea optimă a copilului la cerințele regimului din casele de copii preșcolari.

De asemenea, o problemă importantă în planul perfecționării educatoarelor este aceea referitoare la structura și dinamica dezvoltării afectivității preșcolarului din casa de copii, la găsirea modalităților de echilibrare a vieții afective în cadrul colectivului.

În acest sens, educatoarea și grupa de copii pot constitui importanți factori compensatori. Dacă atitudinea părintească isvorită din dragoste de educatoare și de mamă va sta la baza muncii de recuperare și încadrare socială a acestor copii, rezultatele pozitive vor fi evidente.

Este cunoscut faptul că una din problemele de bază, înscrise în programa grădiniței de copii, se referă la dezvoltarea vorbirii.

O altă problemă importantă, înscrisă în programa grădiniței și implicit în cea a casei de copii preșcolari, se referă la cunoașterea mediului înconjurător.

Activitățile de cunoaștere a mediului înconjurător reprezintă axul principal al procesului instructiv-educativ desfășurat în grădiniță, deoarece prin intermediul lor, se realizează organizarea și aprofundarea experienței senzoriale a copiilor, îmbogățirea și lărgirea reprezentărilor lor despre realitatea obiectivă, formarea unor noțiuni simple, însușirea capacităților de a se exprima verbal, precum și modelarea unei atitudini corespunzătoare față de tot ceea ce îi înconjoară.

Cunoașterea mediului înconjurător constituie punctul de plecare pentru toate activitățile practice în grădiniță — de dezvoltarea vorbirii, activitățile matematice, artistice.

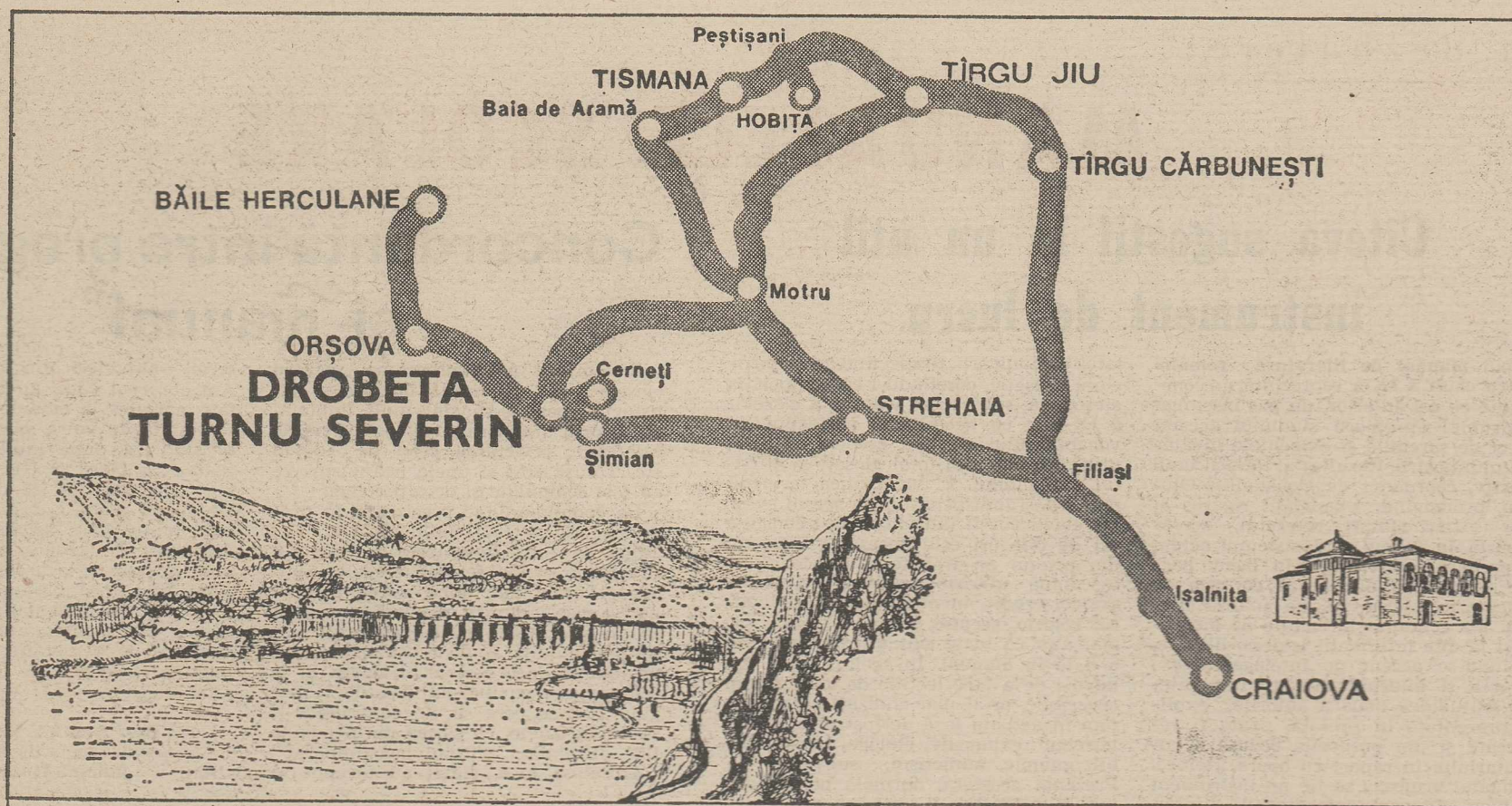
Din cunoașterea mediului înconjurător își extrage seva educația moral-patriotică și politică. Iată motivația pentru care cu preșcolarul din casa de copii, izolat în parte de societate, trebuie să se accentueze contactul cu mediul înconjurător, prin acțiuni dirijate de educatoare, pe baza cunoașterii directe și active a aspectelor concrete ale mediului natural și social, prin stimularea interesului de cunoaștere și cultivarea motivației adecvate pentru aceste activități.

Intensificarea legăturilor cu mediul social se poate realiza pe multiple planuri prin intermediul organizațiilor obștești, prin realizarea unor acțiuni comune cu grădinița în cadrul organizației „Șoimii patriei”, în case de copii școlari în care preșcolarii urmează să se integreze, cu școala în care ei vor învăța. Stabilirea acestor contacte facilitează adaptarea la regimul școlar, integrarea socială a copilului.

În cadrul cursului de perfecționare cu durata de un an, poziția centrală o ocupă studiul individual, fapt ce conferă acestuia o ținută științifică asigurînd continuitatea, aprofundarea problemelor de conținut, independența în alegerea metodologiei și tehnologiei didactice, adaptarea problemelor înscrise în programa la condițiile concrete, la nivelele de dezvoltare ale copiilor cu care lucrează fiecare educatoare.

Studiul individual constituie factorul determinant al perfecționării profesionale. Educatoarele sînt chemate ca în perioada studiului individual, să manifeste exigență în aprofundarea problemelor teoretice, în selectarea și ierarhizarea acțiunilor care converg spre efectele dorite în planul acțiunii practice.

Lector univ. VALERIA NISTOR
Institutul central de perfecționare a personalului didactic

PROFESORI!

ELEVI!

SE APROPIE VACANȚA DE IARNĂ

Un consilier autorizat — un bun sfătuitor
pentru organizarea excursiilor:

**OFICIUL JUDEȚEAN
DE TURISM**

Organizatori de turism bine pregătiți, dispunând de cunoștințe multilaterale, precum și de o documentație bogată, vă pot oferi un sprijin calificat în alegerea traseelor, în stabilirea tematicii excursiilor.

Oficiile județene de turism vă pot asigura, în același timp, mijloace de transport confortabile, servicii de ghid, cazare și masă în unități de categoria preferată.

IMPORTANT

În această perioadă se beneficiază de o reducere de 40 la sută la transportul cu autocare și microbuze, pentru excursiile organizate în cursul săptămânii (luni — vineri) și de 30 la sută la cele care au loc sîmbătă și duminică și în zilele de sărbători legale.

In dezbatere:

MANUALELE ȘCOLARE

Cîteva sugestii la un util instrument de lucru

Noul manual de literatură română pentru clasa a IX-a reprezintă, în comparație cu cel anterior, un pas însemnat pe drumul apropierei studiului acestui obiect de sarcinile și exigențele învățămîntului nostru. Rezultat al muncii unui colectiv, coordonat de Constantin Otobăcu, promovind examenul riguros al unor experimentați referenți, acesta respectă, în primul rînd, sistemul actual de predare a literaturii în liceu. Lecțiile de sinteză alternează cu cele de comentariu literar, nu de analiză literară. S-a renunțat la lecțiile de biografie și la alte informații istorico-literare, punindu-se accent pe înțelegerea, explicarea și interpretarea textului literar. Atitudinea nouă a autorilor, explicat prezentată în prefață, poate fi remarcată și din proporția redusă a comentariului în raport cu opera literară. Manualul urmează să fie un instrument de lucru, în care comentariul literar, chiar dacă nu este întotdeauna la nivelul cerut, evită fetișizarea, dă doar unele indicații, pe baza cărora să se desfășoare munca în clasă, activitate care implică, mai mult ca înainte, participarea elevului la rezolvarea unor „probleme” și respectă personalitatea profesorului. Accentul pe latura formativă este evident.

Considerăm că, prin felul cum este conceput și realizat, noul manual rezistă exigențelor, exceptîndu-le pe cele exagerate și tendențioase. De aceea, modificări structurale fundamentale nu se mai impun, aceasta și pentru că stabilitatea și continuitatea sînt condiții ale succesului școlar. Unele mici ameliorări ar fi posibile și chiar necesare. Se poate în continuare îmbunătăți concordanța manual-programă care, în cîteva situații, este neglijată.

Un element formativ, nesoluționat corespunzător, este acela al cunoștințelor de teorie literară, cu care elevii trebuie să opereze în lecții. Prin reducerea acestui capitol din vechiul manual se impune introducerea unor scurte informații, la subol ori în cuprinsul comentariului, despre procedeele tipice romantice, pastel, odă, novelă, roman, dramă, chiar dacă unele au fost tratate în ciclul gimnazial. Ele ar putea apărea, în cuprinsul comentariului, și ca „probleme” de soluționat.

Mari progrese s-au făcut în stilul redactării, avîndu-se în vedere accesibilitate

tatea comunicării. Respectînd acest principiu didactic, corelîndu-l cu compoziția eterogenă, sub raport valoric, a claselor a IX-a și cu necesitatea perfecționării vocabularului elevilor, credem că ar fi utilă introducerea unui glosar, la sfîrșitul manualului. El va explica termenii pretențioși indispensabili în aceste lecții, iar elevii vor fi îndrumați să-l consulte ori de cîte ori este necesar. Liceanul din primul an trebuie să înțeleagă ce înseamnă aforism, cosmogonic, denigrator, erudit, mentor, plagiat, polemică, retoric, sceptic, șantaj, tiradă ș.a., mai ales că toate sînt întrebuinte nu o dată în manual. În același timp, din nevoia de a face lecțiile de sinteză mai accesibile, ar fi mai chibzuit să renunțăm în actuala fază de instruire, la alți termeni: exhaustiv, elucida, ireconciliabil, gnomie, mimetism, subversiv ș.a. Prezența acestora, normală pentru autori și profesori, îi „sperie” pe elevi, face inabordabil puținul comentariu din manual, mai ales că explicarea lor nu este posibilă în orice moment al lecției sau al pregătirii pentru lecție. Cam în același mod, deci evitată, ar trebui să fie privită și exprimarea metaforică. Farmecul acestui limbaj este incontestabil, dar nu întotdeauna este util, dacă ne gîndim că după acest manual învață și elevii cu un bagaj redus al vocabularului. Aceștia nu vor înțelege cum anume Hașdeu „ridica mînușă” sau în ce constă rolul lui Maiorescu în „aluatul culturii române”. Toate aspectele de lexicon menționate nu înseamnă nicicum o pledoarie pentru a sărăci exprimarea, ci în folosul unei cumpătări, idee la care ne conduce realitatea activității la catedră.

Nu poate fi trecut cu vederea nici ținuta grafică remarcabilă a noului manual, cu inspirația și simbolică imagine de pe copertă, adevărată invitație la un studiu atent. Lecțiile de sinteză utilizează sublinierile, care ar trebui generalizate și, eventual, făcute cu caractere albine, spre a sporii vizibilitatea ideilor de bază. Lîngă numele scriitorilor din titlurile de capitol s-ar putea trece anii-limită ai existenței, nu pentru memorare, deși elevii fac acest lucru ușor, ci pentru a ușura încadrarea în epocă.

Prof. ALEXANDRU HANCU
Liceul industrial nr. 2 din Satu Mare

Volum sporit lucrărilor aplicative

Consider că inițiativa revistei „Tribuna școlii” de a organiza cu cadrele didactice o dezbatere amplă pe tema manualelor școlare este o acțiune binevenită, care poate contribui, concret și eficient, la îmbunătățirea și perfecționarea acestora.

În acest scop voi face cîteva sugestii și propuneri în privința manualului de „Materiale de construcții și de instalații” pentru liceele industriale de construcții, clasa a IX-a, ediția 1977.

Manualul nou apărut nu diferă aproape cu nimic de manualul din ediția 1975, ca aspect și conținut.

Față de conținutul programei școlare de materiale de construcții și de instalații, aprobate de Ministerul Educației și Învățămîntului cu nr. 50 198/1977, manualul nu tratează anumite teme: ex. tema nr. 5, „Mortare și betoane”, tema nr. 6, „Plăci din poliester cu armături din fibre de sticlă, din plexiglas pentru învelitori, lucrări practice pentru determinarea rezistențelor mecanice ale betoanelor, întocmirea diagramelor granulometrice pentru mortare și betoane” etc.

Manualul existent de „Materiale de construcții” tratează temele într-o formă prea teoretică (60% din volumul informațiilor) în detrimentul lucrărilor aplicative, al domeniilor de utilizare etc. De exemplu, în cadrul temei „Proprietățile materialelor de construcții” se descrie teoretic compo-

zitia diferitelor materiale la diferite solicitări, dar nu se dau și exemple concrete de materiale de construcții și de elemente de construcții supuse la aceste solicitări. Aceeași situație se prezintă la temele: „Piatra de construcție”, „Lemnul în construcții”, la temele despre metale, conducte și cabluri electrice etc.

În scopul cunoașterii de către elevi a politicii partidului privitoare la creșterea eficienței investițiilor, aș propune ca manualul să cuprindă indici tehnico-economici (sub formă de grafice, tabele etc.), comparativi între diferite materiale de construcții, evidențiîndu-se materialele cele mai eficiente din punct de vedere economic. De asemenea, cred că ar trebui să se indice prescripțiile și normativele tehnice actuale pe baza cărora se fac încercările și determinările de laborator, calitatea materialelor, domeniul lor de utilizare etc.

În scopul creșterii atractivității manualului, ar fi indicat să se evidențieze la sfîrșitul fiecărui capitol materialele noi de construcții utilizate pe plan mondial și domeniul lor de aplicabilitate. Este necesar ca manualul să cuprindă la sfîrșitul fiecărui capitol o schemă recapitulativă, precum și aplicații practice.

Ing. MARIUS POPESCU
Liceul industrial nr. 6 din Brașov

Concordanță între programă și manual

Am primit noile programe pentru clasele I—IV cu multă bucurie și satisfacție, pentru că sînt mult îmbunătățite prin alcătuirea unei programe de calligrafie, revizuirea celei de desen etc. Totuși, sînt și unele neajunsuri ce au fost semnalate și de alți colegi.

La compunere, se precizează în programă, ediția 1977, la pagina 51, că: „Pînă în luna decembrie a primului trimestru școlar se vor efectua compuneri orale, iar după aceea compuneri scrise”, dar în manual la pagina 133 se prezintă în cîteva propoziții cum trebuie gîndită și alcătuită o propoziție înainte de a o scrie în caiete. Și la compunerea cu început dat, de la pagina 135, se cere să fie continuată și scrisă în caiete, ca și cea de la pagina 136 intitulată: „Țapul neastîmpărat”. La clasa mea, elevii au început să

scrie compuneri din luna octombrie. Am observat că ei au întîmpinat greutăți mai ales la cuvintele care se scriu cu liniuță de unire. „Liniuța de unire” se studiază după indicațiile din programă în clasa a III-a, în trimestrul al III-lea (pagina 43 din programă). De aceea, am afișat în clasă un tabel cu cuvinte care se scriu totdeauna desprîșit, dar propun să existe în manual anexate cîteva foi care să reprezinte un mic „îndreptar ortografic, ortopic și de punctuație”, sau la gramatică să fie studiate cîteva reguli elementare de ortografie și punctuație, înainte ca elevii să înceapă scrierea compunerilor.

Inv. ANETA BATIZAN,
Școala generală din Hațeg,
județul Hunedoara

Claritate și precizie

Prin studiul Geografiei în clasa a III-a se realizează într-o strînsă unitate obiectivele cognitive și cele educative ale pregătirii multilaterale a elevilor și ale educării lor în spiritul idealurilor comuniste.

Apreciez că în alcătuirea manualului s-a respectat programa școlară. Ținînd seama de posibilitățile de asimilare ale elevilor, autorii îi introduc pe aceștia, treptat și ascendent, în cunoașterea mediului geografic.

În vederea perfecționării acestui manual propun autorilor să ia în considerație, în cazul unei eventuale revizuirii, și observațiile mele privind claritatea și precizia atît de necesare în conținutul Manualului de geografie pentru clasa a III-a, ediția 1975.

În prima parte a manualului de geografie pentru clasa a III-a se cere elevilor să fixeze locul stelei polare pe bolta cerească (prin desen), ținînd cont de celelalte grupuri de stele. Consider că, este foarte greu ca elevii să poată aprecia la această vîrstă și din indicațiile date în manual locul potrivit. De asemenea, desenarea planului clasei, se realizează foarte greu, elevii nerezînd să se orienteze. Verificarea o facem, cînd le cerem să alcătuiască singuri planul camerei lor și nu reușesc.

Tot în prima parte a manualului, sînt date, la începutul lecțiilor, întrebări care prin formularea lor îi încercă pe elevi. La unele dintre ele nu se pot formula răspunsuri clare. De exemplu: „Putem atinge cerul dacă ne urcăm pe acoperișul școlii?”. Elevii pot răspunde: „Da” sau „Nu”, fără să dea o altă explicație. Altă întrebare: „Ce puteți

face să vedeți și mai departe?” (pagina 3). La pagina 24: „Ce mașină vedeți în tablou? Ce ocupații ale oamenilor arată aceasta?” (precizez că și imaginea prezentată în manual este nedificatoare).

Apreciez că ilustrațiile din prima parte a manualului nu sînt corespunzătoare, în general, conținutului lecțiilor. La pagina 6, sînt date trei desene în legătură cu punctele cardinale. În primul este desenat soarele la Apus și deasupra imaginii scrie că este la Răsărit, dedesubt este prezentat soarele la Răsărit și se menționează că este la Apus. Același lucru se repetă și la pagina 7, figura 6.

Sînt de părere că este necesar să se analizeze mai atent și figura 22 de la pagina 27, unde pîscul muntelui este prezentat acoperit cu zăpadă, urmează stînci golașe, dar colorate tot cu verde. În figura 21 de la pagina 26 nu se distinge clar vegetația și nici cum este coasta muntelui, deoarece desenele nu sînt colorate adecvat. Propun ca manualul să prezinte fotografii reprezentative din natură.

Lecțiile prezentate în partea a II-a a manualului sînt lungi și prezintă multe noțiuni noi. Ar fi bine să se concentreze în mai puține rînduri conținutul lor și să se sistematizeze și să renunțe la unele noțiuni abstracte.

De asemenea, propun să se introducă lecturi geografice în cadrul lecțiilor prezentate în manual.

Inv. ELENA CONSTANTINESCU
Școala generală nr. 190 din București

Întărirea caracterului practic

Apreciez că Manualul de aritmetică pentru clasa a III-a este superior celor anterioare deoarece chiar de la început conține o serie de exerciții pe bază de tabele cu aflare a unui termen necunoscut.

Găsec că sînt foarte interesante exercițiile de la pagina 10 de aflare a tuturor posibilităților de împărțire exactă a unui număr la alt număr necunoscut, pentru că contribuie la pregătirea elevilor în vederea însușirii capitolului „Divizibilitatea”, în clasa a V-a. De asemenea, și exercițiile de aflare a citului a două numere.

Este bine că manualul cuprinde exerciții de cunoaștere și aprofundare a relațiilor de egalitate și inegalitate în cadrul unor operații aritmetice și că se insistă asupra compunerii de probleme. În manual, elementele de geometrie sînt intercalate între celelalte capitole, iar explicațiile date sînt clare. Definițiile se diferențiază în text, fiind scrise cu altă culoare.

Consider că manualul dă indicații foarte bune în legătură cu așezarea în

pagină a calculului scris. Foarte util este elevilor în rezolvarea problemelor că unele sînt însoțite de ilustrații și gestive.

În vederea perfecționării manualului de aritmetică, propun să se includă un număr mai mare de exerciții cu grad diferit de dificultate, pentru ca elevii să poată lucra diferențiat. Ar fi bine ca manualele să conțină și cîteva exerciții de transformare a exercițiilor de calcul în probleme și a problemelor în exerciții, astfel ca elevii, de la început să poată, după rezolvarea unor probleme, să extragă principiul de rezolvare într-o formulă numerică sintetică și care s-o încadreze în formula literară cu caracter general.

Propun, de asemenea, să se introducă mai multe jocuri matematice și să accentueze caracterul practic în predarea „unităților de măsură”.

Inv. VIORICA BĂCILĂ
Școala generală nr. 1 din Lugoj,
județul Timiș

Alfabetare... buclucașe!

În predarea **Abecedarului la clasa I** întâmpin foarte mari dificultăți în utilizarea de către elevi a alfabetelor, care se răstoarnă cu multă ușurință; literele și silabele se amestecă și în clasă se produce dezordine.

Reașezarea literelor și silabelor în căsuțele respective în ordinea predării lor indicată în abecedar implică intervenția învățătorului sau a părinților, deoarece elevii nu cunosc literele, nu le-au învățat încă.

Ținând seama de acestea propun ca alfabetarele să fie îmbunătățite.

Am studiat mai multe posibilități de alcătuire a noului tip de alfabetar în cadrul comisiei metodice a învățătorilor de la clasele I—IV și am ajuns la concluzia că ele s-ar putea confecționa din material plastic.

Tipul de alfabetar ce-l prezint este alcătuit dintr-un suport de material plastic prevăzut cu 15 ferestre și 15

fișii colorate, lungi de 51 cm și late de 1,5 cm, pe care să fie scrise literele în ordinea predării indicată în abecedar.

Fișile pot fi introduse prin cele cincisprezece ferestruici și pot fi trase pînă la litera indicată. Pe fereastra decupată se vor forma silaba, cuvîntul sau propoziția respectivă.

Literele fiind scrise pe fișii nu mai pot fi amestecate, sau pierdute de elevi. Pe cealaltă parte a fișiiilor se pot scrie cifrele 1—10, semnele de operație și semnele de punctuație.

Se poate proceda la fel: pe fereastra decupată se formează cifrele, semnele de operație și semnele de punctuație.

Inv. EMILIA MIHAI
Școala generală nr. 1 din municipiul
Gheorghe Gheorghiu-Dej,
județul Bacău

Evitarea supraîncărcării elevilor

Noul Manual de citire de la clasa a II-a a suferit unele restructurări față de cel din anul școlar trecut prin faptul că autorii au grupat noțiunile de la sfîrșitul lecțiilor de citire. Aceasta facilitează, în general, atît munca învățătorului, cît și a elevilor. De asemenea, lecțiile de citire au fost selectate după contribuția lor la formarea convingerilor și a sentimentelor patriotice, morale, civice, la dezvoltarea spiritului militant, revoluționar la elevi.

Consider că manualul prezintă și unele aspecte care ne îngreuează munca. De pildă, în unele lecții ca: „Locul cel mai bun”, „Ionică mincinosul” sînt introduse unele cuvinte dificile, pe care elevii nu le utilizează frecvent. Apreciez că ele supraîncarcă memoria elevului de clasa a II-a.

Mai mult, uneori în manual sînt explicate diferite aceleași cuvinte. De exemplu, cuvîntul „fioros”, se explică în lecția „Legenda lui Dragoș Vodă”, la pagina 48: „de care te sperii, de care îți este frică”, iar în altă lecție:

„care te înfioară, de care te sperii”.

Sînt de părere că între manual și programă există neconcordanță. La clasa a II-a, la obiectul Citire, programa valabilă pentru anul școlar 1977—1978 prevede redarea esențialului în propoziții scurte (oral, în trimestrul I și al II-lea și scris în trimestrul al III-lea). Dar, autorii manualelor indică la pagina 22, la lecția „Iubirea în familie”, ca elevii să povestească oral, apoi în scris, cum a biruit iubirea în familie.

Imaginile din manual au drept scop să contribuie și ele, într-o oarecare măsură, la înțelegerea de către elevi a unor noțiuni. De aceea, este oportun să se revadă imaginile de la paginile 2 și 29, care pun pe elevi în dificultate, deoarece aceștia nu pot deduce ce animale reprezintă ele.

Propun ca lecturile din manual să fie grupate într-un capitol special după lecțiile de citire sau gramatică.

Inv. PAULINA MORARU
Liceul industrial din orașul Marghita,
județul Bihor

Corelare corespunzătoare între economic, social-politic și cultural

Actualele manuale de istorie universală pentru gimnaziu au ca notă specifică structurarea conținutului istoric conform principiilor predării sincronico-sucsesive a evenimentelor istorice și relevarea într-o mare măsură a relației dintre viața economică, socială, politică și culturală, dînd posibilitatea elevilor să nu rămînă la simpla acumulare de date, fapte și evenimente istorice, ci să pătrundă relațiile dintre ele, să le raporteze la baza care le-a generat.

Pentru fiecare lecție s-a căutat să se selecteze datele, faptele și evenimentele istorice în funcție de puterea reprezentativă a cunoștințelor, de criteriul esențialității lor în raport cu practica social-istorică și în funcție de valoarea lor operațională, astfel încît ele să ilustreze corect și complex epocile respective. Gradarea transmiterii cunoștințelor dă posibilitatea elevilor să înțeleagă notele definitorii ale fiecărei noțiuni din sistem și să le includă în sistemul de noțiuni de istorie, ajutîndu-i la înțelegerea continuității desfășurării evenimentelor.

Lecturile selectate de către autori la sfîrșitul fiecărei lecții sînt bine alese și foarte semnificative în înțelegerea unor evenimente. Ar fi însă mult mai bine dacă s-ar elabora și pentru istoria antică și medie culegeri de texte, așa cum este cea de istorie modernă, care ar permite o cunoaștere mai aprofundată și o mai justă interpretare a faptelor și evenimentelor istorice.

Consider că ar fi foarte necesar să se introducă și în manualul de istorie an-

tică pentru clasa a V-a, la sfîrșitul fiecărei lecții — așa cum este în manualul de istorie medie pentru clasa a VI-a — schema lecției, întrucît aceasta ar ajuta foarte mult pe elevi în sistematizarea cunoștințelor. Spun aceasta, deoarece se știe că la această clasă elevii au un volum redus de reprezentări istorice și foarte greu se orientează în această disciplină atît de complexă.

În ceea ce privește manualul de istorie modernă și contemporană pentru clasa a VII-a, acesta a fost elaborat într-o nouă concepție prin cuprinderea unor evenimente în cadrul unor teme mari, ceea ce dă o unitate în predarea istoriei. Cunoștințele de istorie contemporană sînt actualizate, iar planurile de dezbateri a lecțiilor de sinteză de la sfîrșitul manualului dau posibilitatea elevilor să înțeleagă în mod dialectic dezvoltarea societății omenesci, să intuieze marile procese istorice în evoluția omenirii și în înfăptuirea unei vieți mai bune, să înțeleagă legile generale ce au acționat și acționează în societatea omenească, să cunoască dinamica forțelor sociale înaintate, rolul clasei muncitoare și al partidelor comuniste și muncitorești în lupta pentru înfăptuirea unei lumi noi, mai bune și mai drepte.

În concluzie, actualele manuale de istorie universală pentru gimnaziu satisfac cerințele predării acestui obiect în raport cu sarcinile ce-i revin în procesul de formare și instruire a tinerei generații.

Prof. STELIAN GHIGEANU
Școala generală Potelu,
comuna Ianca, județul Olt

Informație multă, uneori depășită

Manualul de geografie economică generală, folosit în licee, necesită o serie de îmbunătățiri în privința conținutului și a prezentării estetice.

După cum se știe, un manual modern presupune eliminarea datelor și a cifrelor prea numeroase, a nenumăratelor denumiri care pun accent pe solicitarea memoriei în dauna puterii de judecată. Or, manualul la care mă refer reprezintă în mare măsură o înșiruire, un inventar de astfel de cifre și date, investind, pentru a le reține, maximum de efort din partea elevului. Pagini întregi, în special la capitolele referitoare la industrie și la geografia căilor de comunicație și a transporturilor, pe glob, reprezintă o înșiruire concentrată de date și material cifric. În această formă ne întrebăm cui se adresează manualul, pentru că elevilor de liceu este mai greu de presupus.

Încărcat cu date de mult depășite, manualul nu reușește să răspundă caracterului formativ-aplicativ al predării; majoritatea graficelor se referă la anii 1971—1973, iar la altele nu se indică nici anii, reprezentîndu-se doar stările și producțiile lor. Ținînd seama că acest manual va fi utilizat și în anul 1978, apare necesitatea stringentă de a-i asigura conținutul științific prin reactualizări periodice.

Trebuie să oferim, prin acest manual, un volum de cunoștințe strict necesare, într-un mod accesibil de prezentare, în raport cu particularitățile de vîrstă, realizînd principiul stabilirii unei corelări permanente între cunoștințele teoretice și fenomenele eco-

nomice curente. În revizuirea manualului se cere să se pornească de la problemele majore ale economiei, probleme ce rețin atenția pe plan mondial — cu susținerea afirmațiilor prin argumente exemplificate din realitățile diferitelor țări sau regiuni ale globului, dînd astfel elevului o orientare clară în problemele contemporane, cunoștințe temeinice pentru o viitoare specializare.

Apreciem că binevenit faptul că se fac referiri și la situația din țara noastră, încadrate în ramurile corespunzătoare ale economiei globului, dar materialul pare alcătuit din părți rupte, nereușind să creeze o imagine globală. Este nevoie să se selecteze ceea ce este necesar pentru cultura generală a elevilor, problemele să fie expuse cîr, evitîndu-se tratarea abstractă.

Atractivitatea și accesibilitatea ar spori dacă s-ar acorda un plus de atenție și ținutei manualului: unele ilustrații se cer înlocuite, întrucît sînt neexpresive, altele au o redusă valoare estetică și educativă. Ar fi bine dacă s-ar atașa manualului hărți policrome, de asemenea să se introducă scurte lecturi geografice în alcătuirea lecțiilor, accentul să cadă pe explicarea și interpretarea celor mai actuale aspecte economice, iar datele perisabile să fie redactate, fie la sfîrșitul manualului, sub formă de tabele, fie incluse în texte culesse cu literă mică.

Prof. RODICA POPOVICI
Liceul „M. Eminescu” din Constanța

PE SCURT • PE SCURT

Consider că este necesar ca manualul să fie discutat din perspectiva contribuției acestuia în procesul de perfecționare și nu ca o problemă în sine. În cazul disciplinei pe care o predau — limba și literatura română în liceu — interesant ar fi să vedem în ce măsură manualul îl ajută pe elev, alături de alte mijloace, la formarea deprinderilor de a interpreta o operă literară.

Pentru liceu a apărut un manual nou și anume: manualul de literatură română pentru clasa a IX-a (celelalte manuale pentru clasele a X-a, a XI-a, și a XII-a nici nu le mai luăm în discuție, ele sînt învechite, nu mai corespund noilor optici de predare.)

Voi face cîteva observații cu privire la noul manual, cel pentru clasa a IX-a. Avînd în vedere vîrsta elevilor, lecțiile de sinteză se cer mai bine organizate din punctul de vedere al conținutului și chiar al prezentării grafice (sublinieri, subtitluri la capitole etc.). De exemplu: în capitolul „Literatură veche” nu se subliniază faptul că tipăriturile lui Coresi pun bazele limbii noastre literare. Tot aici textele vechi alese pentru exemplificare ar fi trebuit să fie selectate în așa fel, încît să evidențieze evoluția limbii noastre literare.

De asemenea, în alcătuirea manualelor este necesar să se aibă în vedere organizarea învățămîntului nostru pe trepte. Elevii care nu mai continuă studiile în treapta a II-a vor rămîne cu cunoștințele pe care și le însușesc în treapta I. De exemplu: la capitolul consacrat lui Vasile Alecsandri se studiază doar poezia „Deșteptarea României”. Profesorul are, desigur, obligația de a completa manualul, de a da elevului o imagine asupra poetului deschizător de drumuri în literatura noastră. Dar dacă avem în vedere că manualul este un instrument de lucru pentru elev, ni se pare prea puțin pentru încheierea studiului operei lui Vasile Alecsandri. (**Prof. MARIA UNGUREANU, Liceul de științe ale naturii „Radu Greceanu”, din Slatina.**)

Sînt profesor de științe ale naturii la un liceu cu acest profil. Observațiile mele vor fi referitoare la manualele disciplinelor pe care le predau. Între manualul de biologie, ediția 1977 (care cuprinde o filogenie vegetală) și programa respectivă (care se referă la cunoștințe de botanică) este o discordanță evidentă.

La clasa a IX-a se predă obiectul geologie. Lăsînd la o parte faptul că studiul acestui obiect nu este potrivit la această clasă întrucît este un obiect care sintetizează cunoștințele de la alte obiecte pe care elevii mici nu le-au studiat, manualul este — și din această cauză — foarte greu, cuprinzînd multe

noțiuni pe care elevii nu le cunosc și pe care cartea nu le explică, operînd cu ele de parcă elevii le-ar cunoaște. (**Prof. ION BODESCU, Liceul de științe ale naturii „Radu Greceanu” din Slatina.**)

Ca profesor de specialitate, tot la manualele de științe ale naturii mă voi referi și eu. Manualul de anatomie la clasa a XI-a este prea concentrat. Elevii sînt nevoiți să învețe absolut totul pentru a nu se pierde logica cunoștințelor transmise.

De asemenea, este foarte necesar ca autorii manualelor să nu uite acel principiu al interdisciplinarității cunoștințelor. De exemplu, la anatomie se studiază compoziția chimică a citoplasmei, fără ca elevii să aibă nici o cunoștință de chimie organică, pe care o studiază abia la sfîrșitul anului al III-lea și în anul al IV-lea.

În ceea ce privește felul cum ar trebui repartizat în anul al IV-lea studiul disciplinelor din cadrul grupei de științe ale naturii, propun ca în clasa a XII-a elevii să studieze în prima parte geologia, iar în partea a II-a biologia generală, avînd în vedere faptul că sînt materii care sintetizează cunoștințele de botanică și anatomie pe care elevii le au din anii anteriori.

Cu privire la manualul de igienă (disciplină nouă care se predă la anii I, II și III la liceul de științe ale naturii) nu pot să spun decît faptul că acesta nu este un instrument de lucru pentru elevi, ci pentru profesor. Acesta cuprinde prea mulți termeni noi de medicină, greu de înțeles pentru nivelul de cunoștințe al elevilor care au terminat gimnaziul. (**Prof. ELENA ACHIMESCU, directorul Liceului de științe ale naturii „Radu Greceanu” din Slatina.**)

Manualele de limba franceză pentru clasele mici sînt foarte grele. Treccrea de la lecțiile orale la lecțiile scrise se face prea repede, astfel încît copiii, care nu au deprins prea bine scrisul nici în limba română, sînt puși în situația să scrie într-o limbă străină. Manualul de clasa a V-a (anul IV de studiu) ar trebui să conțină texte adecvate pentru vîrsta și interesul copiilor. Două manuale foarte bune de limba franceză sînt cele pentru clasa a VI-a și a VII-a. În privința manualului pentru clasa a VIII-a, vreau să fac propunerea ca, atunci cînd se începe studiul unei probleme de limbă, acesta să fie epuizat în lecții care să se succedă și să nu fie abandonat, apoi iar reluat. Deci o mai atentă sistematizare a cunoștințelor, o anumită ordine în felul cum sînt prezentate. (**Prof. ELENA PĂTRU, Școala generală nr. 1, din Slatina**)

Librăria „CARTEA PRIN POȘTĂ“

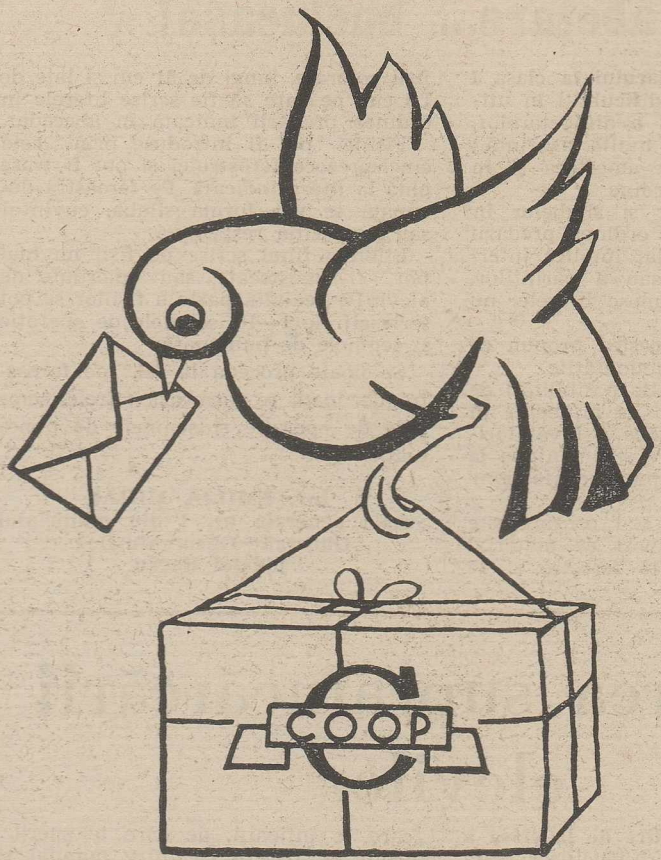
Folosiți serviciile librăriei „CARTEA PRIN POȘTĂ“ — unitate a cooperației de consum din București, str. Serg. Nuțu Ion nr. 8—12, cod 76 324, sector 6.

Comenzile se trimit printr-o simplă carte poștală expediată pe adresa de mai sus, iar plata — prin sistem ramburs — la primirea coletului.

Profesorii și elevii pot face și comenzi colective, pe clase, precum și rețineri anticipate, pentru lucrări în curs de apariție.

Iată câteva titluri de cărți pe care le puteți procura astfel :

C.C. Giurescu	— Istoria românilor din cele mai vechi timpuri pînă azi . . . lei 73		
Ștefan Pascu și col.	— Compendiu de istorie a României . . . lei 45,20		
P. Podăreanu	— Probleme de chimie pentru licee . . . lei 11,20		
I. Rișavi	— Chimie și probleme de chimie pentru concursul de admitere în învățămîntul superior . . lei 28		
P. Gheorghiu	— Probleme de fizică pentru admiterea în învățămîntul superior . . lei 23,60		
C. Rabega	— Chimie generală . . . lei 25,20		
E. Beral, M. Zapan	— Chimie anorganică . . . lei 46		
E. Beral, M. Zapan	— Chimie organică . . . lei 33		
V. Papilian	— Anatomia omului vol. I (aparatură locomotor) . . . lei 32,40		
I. Olivotto	— Culegere de probleme și exerciții de aritmetică (cl. V—VII) . . . lei 9,80		
M. Botez	— Probleme de geometrie . . lei 13,50		
V. Alecsandri	— „Doine și Lăcrămioare”, „Ostașii noștri” . . . lei 10		
		M. Sadoveanu	— Nicoară Potcoavă . . . lei 11,50
		B.P. Hașdeu	— Scrieri istorice . . . lei 10
		D. Popovici	— Romantismul românesc . . lei 6
		Aurel Nicolescu	— Observații asupra limbii scriitorilor români . . . lei 6
		Liviu Rebreanu	— Ion . . . lei 14,50
		***	— Studii despre Ion Crenagă . lei 10
		***	— Atlas geografic școlar . . lei 28
		***	— Atlas geografic general . . lei 118

Asigurarea complexă a elevilor și studenților

I. După cum știm cu toții, Administrația Asigurărilor de Stat are printre preocupările sale permanente perfecționarea continuă a formelor de asigurare pe care le oferă populației. Pentru a afla câteva noutăți în legătură cu această problemă, ne-am adresat tov. Marin Rece, director adjunct în Administrația centrală ADAS, care ne-a relatat următoarele :

R. Preocupată continuu de protejarea populației prin asigurări, Administrația Asigurărilor de Stat a lărgit, sfera asigurării complexe a elevilor. Astfel, pe lângă elevi, și studenții care frecventează cursurile de zi ale unei instituții de învățămînt superior pot contracta o asigurare complexă.

I. Prin urmare, ADAS oferă — de-acum — și studenților posibilitatea de a încheia o asigurare specifică. Ce amănunte ne puteți da în legătură cu această asigurare ?

R. Asigurarea complexă a elevilor și studenților este o asigurare combinată, intrucit, prin aceeași poliță se cuprind :

— cazurile de accidente ale elevului sau studentului, pentru sume asigurate de pînă la 18 000 de lei, diferențiate în funcție de urmările accidentelor ;

— cazurile de avariere a bunurilor casnice și gospodărești luate oriunde de elev sau student în afara domiciliului, pentru suma asigurată de 2 000 de lei ;

— cazurile de răspundere civilă legală care decurg din avarierea unor bunuri din vina elevului sau studentului, pentru suma asigurată de 2 000 de lei.

Administrația Asigurărilor de Stat plătește despăgubiri și sume asigurate ca urmare a evenimentelor produse în timpul valabilității asigurării, în orice loc și cu orice ocazie, inclusiv în timpul vacanțelor.

Durata asigurării este de 6 luni sau de 1 an, la alegere.

Costul asigurării este convenabil : 1 leu sau 2 lei pe lună, în funcție de profilul școlii sau al facultății.

Pentru relații suplimentare și contractarea asigurărilor, cei interesați se pot adresa agenților și inspectorilor de asigurare, responsabililor cu asigurările sau, direct, oricărei unități ADAS.

„Realizăm un umanism nou în care pe primul plan stă omul, stă societatea, stă preocuparea de a face ca poporul nostru să ducă o viață tot mai demnă, tot mai îmbelșugată, să aibă accesul liber la toate cuceririle științei și culturii.“

NICOLAE CEAUȘESCU

VRÎNCIOAIA

o așezare, o școală și un colectiv didactic

Mergeam să cunoaștem o școală dintr-un sat din Vrancea. Vrîncioaia. Legenda era tot ce știam despre el. Satul în care, într-un moment de grea cumpănă, cei șapte feciori ai Tudorei Vrîncioaia aveau să-l ajute pe Marele Ștefan să arunce dușmanul dincolo de hotare. Numele celor șapte bărbați din care se revendică azi cu un sentiment de mândrie oamenii acestor locuri stăruie ca o pecete de noblețe, căci de la Bodea și Nistor și Pavel și Negru vor fi venind numele satelor de aici: Bodești, Nistorești, Păulești, Negrești. Despre tenacitatea cu care strămoșii locuitorilor de azi și-au apărât libertatea și pământurile pe care s-au așezat, nu vorbesc numai legendele. Vechi documente atestă sacrificiile cu care oamenii acestor ținuturi frământate deopotrivă și de istorie și-au păstrat pământurile. Impresionant este episodul marelui proces social al „Unității Vrîncene” cu boierul Iordache Ruset Roznovanu (care primise aceste sate libere ca danie de la domnitorul Ipsilanti), proces cîștigat cu multe jertfe și cheltuieli grele din partea obștei, făcute în nenumăratele drumuri la domnia Moldovei, dovadă că Vrancea nu era pămînt domnesc, ci o regiune de liberă țărănime, avînd stăpînire deplină încă dinaintea „descălecării”.

Aici noul nu e grandios

Impotrivirea de orice fel i-a învățat pe acești oameni să lupte, i-a oțelit, dar, totodată, i-a ținut mult timp departe de binefacerea civilizației tehnice. În urmă cu trei decenii doar, aici era sortit parcă să nu se întimplă nimic. Istoria cea mare a satelor Vrancei începe odată cu cucerirea puterii de către partidul comunistilor.

De la cei trei stiuitori de carte și cele șapte circumi din comuna Vrîncioaia pe care statistica anului 1938 le consemnează ca fapte demne de evidență în absența altora, la edificiile de azi ale comunei: dispensar, școli, magazine, pînă la atribuțiile, pentru noi, banale ale cotidianului: electricitatea, radioul, televiziunea, în curînd și canalizarea, progresul îmbracă aici forma unei adevărate revoluții a existenței.

Ne-am obișnuit cu marile schimbări, cu orașele și satele, care, în multe locuri, și-au schimbat înfățișarea spectaculos. Aici, la Vrîncioaia, noul nu este grandios, dar e substanțial raportat la trecut.

La vîrsta la care toți copiii țării deslușesc alfabetul sau calculul diferențial, micii locuitori ai Vrîncioaiei fac același lucru într-o școală în care au necesarul pentru aceasta: dotare materială corespunzătoare, internat cu 100 de locuri pentru copiii tuturor ciclurilor (școala are și filială de liceu de mecanică) și, mai ales, un devotat colectiv didactic. Tot ceea ce a realizat acest colectiv se cere raportat la condițiile în care trăiesc și învață atît elevii cît și profesorii lor, condiții nici astăzi ușoare. Deși autobuzul care leagă comuna de Focșani pătrunde de două ori pe zi în sat, un drum pe care profesorul îl face la oraș în scopul consultării sau cumpărării publicațiilor de specialitate înseamnă o zi întreagă. De asemenea, pentru ca elevii să găsească toate rechizitele necesare la magazinul din sat, directorul Ștefan Tătaru, acest tînăr întreprinzător, a cărui biografie se confundă cu a școlii, îl însoțește în depozit pe gestionar de unde selectează tot ceea ce copiii au nevoie. Nici munca școlii cu părinții nu e ușoară. Locurile sterpe, alunecoase și neprielnice agriculturii i-au determinat pe oameni să muncească mult. Copilul este deprins și el de mic cu munca în gospodăriile individuale ale părinților (comuna este neocooperativizată). Există tentația părintelui de a-l suprasolicita pe copil, de a-l reține uneori de la școală. Iată de ce școala de aici are și alte proble-

me decît alta aflată în regiuni mai bogate. Pentru că lauda acestor oameni n-a stat niciodată în bogăție. Hărnicia i-a ajutat să supraviețuiască pe aceste meleaguri.

Șanse egale cu ale tuturor copiilor țării

Tot hărnicia și dragostea pentru copiii oamenilor din mijlocul cărora s-au ridicat caracterizează și colectivul didactic al școlii din Vrîncioaia. Căci ce altceva putea să le determine pe cele 15 cadre didactice cu definitivat (dintre care 14 sînt calificați) să se întoarcă în comuna lor ?!

Oameni tineri, pînă în 30 de ani, profesorii de aici alcătuiesc — așa cum se exprimă unul dintre ei — o adevărată familie, un colectiv unit și hotărît să creeze prin munca lor copiilor satului Vrîncioaiei condiții de învățatură și șanse de reușită egale cu ale tuturor copiilor țării. Am asistat la lecții, am stat de vorbă cu ei, despre greutățile și succesele muncii lor. Dificultatea cea mare cu care se confruntă profesorul de română — îmi spune profesoara Ștefania Tătaru — este aceea de a-i face pe elevi să renunțe la exprimarea stereotipă, săracă. Elevii noștri se mișcă într-un univers limitat care nu le favorizează îmbogățirea vocabularului. Puțini dintre ei au radiouri și televizoare. Pentru aceasta i-am obișnuit să lucreze mult cu dicționarele, le pretind permanent cît mai multe neologisme, precum și sinonime ale cuvîntului pe care-l folosesc. Copiii sînt isteți și receptivi și, deși muncim mult, avem și satisfacții. Mulți dintre ei au reușit cu medii mari la concursul din treapta a II-a; în anul școlar 1975-1976 am avut promovabilitatea 100 la sută, anul trecut am avut doi corigenți la liceu și promovabilitatea 100 la sută la ciclul primar.

Am vizitat școala, atelierul de mecanică, internatul cu cantina, bucătăria și grupurile lui sanitare și am apreciat ordinea și curățenia care domnesc aici. Însoțindu-ne, directorul ne enumeră proiectele acestui an școlar: instalație de apă caldă la internat, radioficarea acestuia, construcția unui atelier școlar pentru deservirea populației din comună, amenajarea unui teren de joacă pentru preșcolari și a unei piste aplicative pentru pregătirea militară a elevilor, mobilier adecvat pentru cele două laboratoare ale școlii, un microatelier pentru ciclul primar, realizarea unei stații interfon pentru ca toți elevii să poată asculta teleturnul.

Atașamentul copiilor pentru școală, subliniat deseori în discuțiile cu ei, este urmarea firească a dragostei cu care sînt înconjurați de educatorii lor. Mulți dintre ei, locuind pe o rază între 5 și 10 km, găsesc în internat atmosfera

unui cămin părintesc. Părintească este și grija cu care pedagogul Maria Ochean îi supraveghează pe acești copii, unii dintre ei aflați la vîrsta la care, în absența părinților, afecțiunea se cere investită, concretizată.

Poate că, în această direcție, învățătorii și profesorii Școlii generale din comună, în colaborare cu organele locale de partid și de stat, ar putea intensifica activitatea — diversificată ca forme — de influențare a modului de viață familial, în sprijinul ideii de conlucrare a acestor doi factori educativi — școala și familia.

Unul dintre ei

Aveam în față o fată de statură mijlocie, cu o privire bună, limpede ca apele locului. Întreaga ei înfățișare exprima răbdare, calm și hotărîre. Se așeză tăcută așteptîndu-mi, desigur, întrebările. O fată de munte, mi-am zis, încă neștiind că Maria Tătaru s-a născut în apropierea Vrîncioaiei, la Muncei, că este, acum, soție și mamă. De la 11 ani, trei veri la rînd, în timpul vacanțelor, a fost băciță, acolo sus, la Zboina, pe plaiurile Pietrosului, ori la Izvoarele Nărujii, unde creștea oile obștii și-și nutrea speranța de a scăpa de ele, înfruntînd asprimea muncii de la stîna și prejudecata alor ei, care-i pecetluiseră viitorul în chip de nevastă de oier, alături de vechea casă părintească.

— Dar eu doream să învăț mai departe. După ce am terminat clasa a VIII-a am fugit de acasă și am urmat clasele a IX-a și a X-a la fără frecvență. Știam că am să mă întorc la ai mei, dar altfel, ca profesoară sau învățătoare.

Și a revenit, la Muncei, în 1972 după absolvirea Institutului pedagogic de doi ani din Focșani, în calitate de învățătoare. Din anul 1973 este educatoare la Vrîncioaia.

— La început am acceptat această încadrare ca pe o necesitate, dar foarte repede mi-am îndrăgît noua muncă, care, e drept, mi-a cerut un efort suplimentar. Și adăugă, parcă scuizîndu-se: dacă eu, la Muncei am avut o copilărie mai necăjită... Îmi place să văd în jurul meu numai copii mulțumiți, veseli, in-

Înțelegerea profundă a menirii de educator

Alegerea făcută de redacția revistei „Tribuna școlii”, de a prezenta Școala generală Vrîncioaia a fost inspirată: Vrîncioaia, prin așezare și nume, se află, deopotrivă în inima Vrancei, în inimile noastre.

Un loc uitat de lume, unde nu se întimpla nimic, a devenit cunoscut pentru că aici, asemeni sutelor de unități de învățămînt din Vrancea și din țară, în cele trei decenii de Republică și aproape tot atîtea de învățămînt românesc organizat potrivit cerințelor revoluției socialiste, se produc oră de oră, trimestru de trimestru și an de an acele mutații impuse de exigențele mereu mai sporite ale orînduirii pe care o zidim, ale amplei competiții de învățatură, muncă și creație pe care o reprezintă revoluția științifică și tehnică.

Vrîncioaia poate fi luată ca punct de referință pentru învățămîntul județului nostru. Există aici o preocupare statornică pentru asigurarea bazei materiale și modernizarea învățămîntului, manifestată concret de organele locale de partid și de stat. În fiecare sat al comunei s-a construit cîte o școală nouă. La începutul anului școlar s-a dat în folosință un internat nou cu cantină, unitate care, alături de școală, reprezintă un veritabil lăcaș de civilizație pentru zecile de copii veniți din toate colțurile comunei, din familii care, generații de-a rîndul, au trăit în condiții precare, foarte grele. Vizitînd internatul, te impresionează strădania acestor copii frumoși, vioi și inteligenți de a respecta programul zilnic, de la mînuirea tacîmurilor și servitul mesei pînă la serviciul pe internat. Într-un cuvînt, o casă mare în care se trăiește demn, civilizată, în colectiv și pentru colectiv.

grijit îmbrăcați, dormici să învețe carte.

Și, într-adevăr, cei 18 șoimi de munte, în uniforme curate, prezenți în ultimele zile de activitate ale grădiniței sezoniere, ne-au demonstrat, jucîndu-se cu cartonașe închipuînd păsări, flori, frunze sau căsuțe, grupate pe elemente de mulțimi, că vor și le e drag să învețe carte. Și erau veseli. Și mulțumiți. Și fericiți. O singură fetiță a plîns amarnic în ziua în care au luat vacanță: nu accepta deloc ideea că în dimineața următoare nu va reveni la grădiniță.

— Îți place atît de mult aici? Drept răspuns, plînsul se întee.

— Vedeți, nu toți părinții de pe aici — explică Maria Tătaru — vor să-și dea copiii la grădiniță. Ei spun că e destul dacă merg la școală, iar de cei mai mărișori, de 5, sau chiar 4 ani se folosesc pentru treburile gospodăriei. Reușim să-i convingem mai greu despre necesitatea și importanța grădiniței în viața unui copil, în dezvoltarea lui ulterioară. Și atunci încerc să-i lămuresc, să-i influențez prin intermediul copiilor.

— Cum îi „cîștigați” ?

— Păi... prin tot ceea ce fac în cadrul programului: activități de dezvoltare a vorbirii, cunoașterea mediului înconjurător, jocuri didactice pentru familiarizarea cu mulțimile. Uneori le cumpăr jucării. Odată le-am adus o mașinuță. Să fi văzut cu cît interes și plăcere se uitau la ea, cu ce satisfacție, deveneau, pentru cîteva minute, „șoferi”! Ei, cînd poți să te bucuri de bucuria copiilor...

Nu preocupetești nimic, am completat eu în gînd, nici energie, nici timp, nici devotament, nici imaginație. Le dărui ceea ce este mai de preț și mai frumos din viața ta, ca această inimoasă fată de la munte, care acum este și soție și mamă. Ca cei mai mulți dintre cei 15 învățători și profesori din colectivul didactic al Școlii generale din Vrîncioaia, de asemenea localnici, care, fiecare în parte, au drept motivație fundamentală a comportamentului lor, exemplar, profesional, dragostea pentru munca lor, pentru școală, grija pentru viitorul liniștit, bogat în împliniri, al copiilor Vrîncioaiei.

CORNELIA GÎRMACEA
VALERIA BACIU

În săli de clasă și laboratoare, în școală și în afara ei, cadrele didactice din Vrîncioaia oferă măsura înțelegerii profunde a menirii pe care o au ca dascăli și intelectuali ai satului: măsură înaltă, firească, întrucît toți sînt fii ai satului, au fost elevi ai școlii și se simt obligați să dea înapoi, dacă se poate însuși, colectivității, societății care i-a crescut și i-a educat la rîndul ei.

Mulți dintre ei reprezintă un adevărat model pentru tinerii intelectuali ai satelor noastre, prin dăruirea, pasiunea, tenacitatea și disciplina ce-i caracterizează. Între aceștia, tînărul director Ștefan Tătaru și soția sa, Ștefania, sînt nume care se impun în școală, în comună, în învățămînt. Lor și colegilor lor le revine meritul de a fi realizat o unitate școlară de prestigiu. Pentru că toți sînt conștienți de faptul că șansele egale ce le sînt oferite tinerilor din societatea noastră în vederea continuării studiilor și integrării în producție și societate, depind în mare măsură de ei, de efortul fiecărui cadru didactic, de „zestrea” de cunoștințe și deprinderi cu care pleacă elevii din școală.

Ei sînt, totodată, conștienți că este necesar să adauge la pasiunea, la dragostea lor pentru copii, pentru meseria pe care și-au ales-o o neslăbită preocupare în scopul perfecționării profesionale și modernizării continue a procesului instructiv-educativ din școală.

Convingerea noastră este că acest colectiv harnic și inimos își va împlini aspirațiile nobile de care este animat spre binele și prosperitatea fiilor satului, a școlii românești.

AURORA STAVRACHE,
inspector școlar general al județului
Vrancea

DICTIONAR CRITIC DE PEDAGOGIE MODERNĂ „Activ-participant“

O bună parte din eforturile educatorilor — în procesul de transmitere, de-a lungul generațiilor, a moștenirii culturale-științifice a omenirii și de continuu formare a personalității viitorilor adulți — este dirijată spre creșterea randamentului activităților instructiv-educative în care, pe de o parte se presupune însușirea unui volum minim necesar de cunoștințe, iar pe de altă parte formarea unor capacități de operaționalizare a respectivelor cunoștințe, de traducere a acestora în deprinderi, obișnuințe, convingeri, atitudini și comportamente.

În cercetarea posibilităților de creștere a randamentului activităților instructiv-educative s-au propus de-a lungul veacurilor, cu fiecare „nouă școală” sau „nou curent” de gândire pedagogică, soluții care au îmbogățit neîntrerupt aria metodologică a didacticii și au condus la ceea ce astăzi se reușește sub denumirea de „tehnologie a învățămîntului”.

Ca poziție de bază, toți pedagogii și alți oameni ai învățămîntului, care s-au ocupat de creșterea randamentului procesului instructiv-educativ, au militat pentru înlăturarea caracterului pasiv al învățării (învățarea și reproducerea mecanică a ceea ce s-a învățat) și pentru promovarea unei atitudini active din partea elevului.

Este binecunoscut principiul educativ al „activizării elevului”, al punerii în mișcare a resurselor psihologice ale elevului, de cointerese și mobilizare a acestuia la propria sa formare. Pentru „activitatea elevului” au pledat Claparède (prin „educația funcțională”), Ferrière (prin „școala activă”), Dewey („școala muncii”), Maria Montessori („activitatea liberă”) ș.a., care au sporit continuu arsenalul metodelor didactice și al teoriilor învățării, aducînd, de fiecare dată, noi resurse de valorificat în teoria pedagogică și în practica școlară.

Odată cu Skinner și Crowder, în baza folosirii principiului întăririi imediate a răspunsului (și a altora, ca asigurarea ritmului individual de studiu, progresului gradat etc.) elevul este solicitat mult mai mult, în interiorul procesului de „formare” introducîndu-se și identificîndu-se elemente de „autoformare”.

Astăzi, cînd se vorbește despre „învățămînt activ” sau despre „metode active de predare-învățare”, se evidențiază sau unele laturi metodologice (situație în care se prezintă deosebi învățarea prin metoda descoperirii) sau caracterul funcțional al învățării („lucrîndu-se cu cunoștințele, acestea se fixează mai bine și mai operațional”).

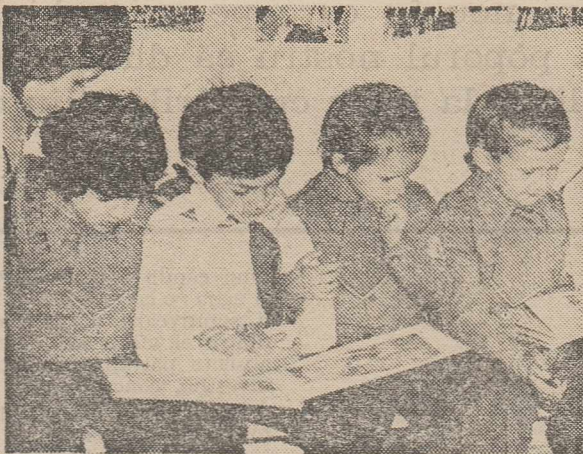
„Activ”, așadar, este din ce în ce mai mult înțeles în practica învățămîntului ca „acțiune”, „lucrare”, „act inițiat, organizat și desfășurat”. Prin „activ” se subsumează „a acționa” pentru a deveni om „de acțiune”, metoda activă fiind fundamentată de o psihologie acțională și justificată printr-un ideal pedagogic „de acțiune”. „Activ”, sub aceste semnificații, a fost opus lui „pasiv” (ca de pildă, în critica virtuților de influențare prin lecții televizate, la care elevul „asistă” și nu „participă”!).

„Activ”, totodată, a mai fost exprimat și prin „participant”, căutînd să se arate nu numai „lucrarea” ca atare (activitatea solicitată și depusă), ci și rolul de atragere a elevului la propria sa formare, de „participare” alături de profesor în procesul instructiv-educativ și, mai ales, în folosirea metodelor și tehnicilor de „predare-învățare”.

„Activ” este, în prezent, din ce în ce mai mult înlocuit prin „participant”; se și spune frecvent în loc de „metode active de predare-învățare”, „metode participante de predare-învățare”, cu aceeași semnificație cu care se utilizează în cercetarea științifică pedagogică metodele de observare, înregistrare și experimentare „co-participante”.

„Activ” și „participant” (ca și „co-participant”) au, așadar, o semnificație identică de „acțiune”, de „lucrare”, de situare a elevului în acte și împrejurări de muncă depusă pentru propria sa formare. Nu se face ierarhie (ca, de pildă, „activizarea elevilor” fiind o treaptă inferioară „activității nemijlocite a elevilor”) și nici nu se poate renunța la ceea ce gîndirea pedagogică și practica școlară au validat ca valoros din punct de vedere metodic în slujba procesului instructiv-educativ. Dar, nu este mai puțin adevărat că și în cazul lui „activ” și „participant” hotărîtoare rămîne intervenția învățătorului și a profesorului, măiestria educatorului în a folosi la timpul potrivit, pentru elevul dat și în funcție de scopurile propuse, metoda cea mai adecvată.

COSTIN ȘTEFĂNESCU

Muncă de calitate în educarea și instruirea tineretului

Îmi desfășor activitatea la catedră, în aceste zile, stăpînit, asemenea tuturor colegilor mei, de impresia puternică a lucrărilor Conferinței Naționale a partidului, de suflul înălțător și profund patriotic al istoriceii cuvîntări rostite de tovarășul Nicolae Ceaușescu.

Raportul prezentat de secretarul general al partidului, prin bilanțul rodnic și prospectarea clarvăzătoare a viitorului, ne-a entuziasmat și pe noi, cadrele didactice, a căror adeziune deplină se întemeiază pe recunoșterea, în magistratul document, a propriilor idealuri politice, sociale, morale și culturale.

Însușindu-ne ideile mobilizatoare ale Conferinței Naționale vom face din ele călăuză activității noastre de fiecare zi, propriile noastre convingeri pe baza cărora să ne aducem contribuția cuvenită la formarea tinerilor, încă din primii ani de școală, în spiritul nobililor idealuri ale societății noastre socialiste, în spiritul eticii și echității socialiste, în spiritul muncii — singura cale de realizare a idealurilor personale și a celor colective.

Inv. RAHILA ALEXA
Școala generală nr. 1 Suceava

Vom munci cu entuziasm

(Urmare din pag. 1)

asigura în și mai mare măsură valorificarea bazei material-didactice a școlii, în vederea educării elevilor prin muncă și pentru muncă.

În spiritul programului însușitor privind accelerarea înaintării noastre pe calea civilizației socialiste, ca deputat în Consiliul popular orașenesc Orșova, voi depune o activitate susținută pe tărîm social-obstesc și cultural-educativ pentru continua înfrumusețare și dezvoltare a orașului nostru, pentru dezvoltarea conștiinței socialiste a cetățenilor, pentru antrenarea lor la îndeplinirea riguroasă a sarcinilor de producție, precum și a obligațiilor cetățenești. De asemenea, prin Comitetul orașenesc al femeilor, a cărui președintă sînt, mă voi preocupa atent — colaborînd în mai mare măsură cu organizațiile U.T.C. și de sindicat — de pregătirea tineretului pentru viața de familie și voi acționa cu stăruință pentru întărirea familiei socialiste.

Programul acțiunii noastre

(Urmare din pag. 1)

dul tinerilor respectul și pasiunea pentru munca practică, producătoare de valori materiale.

Ca președinte al Comitetului cetățenesc de părinți de la Școala generală nr. 199, îmi dau bine seama de rolul important ce îl avem, noi, părinții, ca, împreună cu cadrele didactice din școala noastră, să contribuim la educarea și formarea tinerelor generații.

Cum spuneam, noi sîntem mereu cu ochii pe ei, să ni-i creștem și să-i formăm ca pe propriii noștri copii, pentru a deveni oameni întregi, cu o înaltă conștiință revoluționară, demni de societatea în care trăim, de umanismul nou, pe care-l promovează partidul în politica sa.

cadru „Acțiunii pentru stimularea participării masei la activitatea de creație științifică și tehnică” din sfera Festivalului național „Cîntarea României”.

În amplul program al manifestării sînt incluse: Sesiunea științifică organizată în ședință plenară și pe secții, prezentarea unei gale de filme didactice, un spectacol cultural artistic, susținut de formații ale elevilor și cadrelor didactice din județul Teleorman, precum și vernisajul expoziției „Creativitatea în domeniul mijloacelor de învățămînt”. Expoziția însumează peste 800 de exponate, selecționate dintre cele aproape 2.000 de produse cu caracter novator, realizate de cadrele didactice, cercetători proiectanți, specialiști, studenți și elevi.

CASELE CORPULUI DIDACTIC

Consfătuire de lucru

În zilele de 4—6 noiembrie 1977, a avut loc la Constanța o consfătuire de lucru cu tema: „Pregătirea elevilor pentru concursurile de matematică naționale și internaționale în lumina rezultatelor olimpiadelor din anul 1977”, organizată de Societatea de științe matematice din R.S.R. în colaborare cu Inspectoratul școlar județean Constanța și Casa corpului didactic.

Au participat profesori de matematică din mai multe județe ale țării, consfătuirea oferind o sinteză a celor mai recente căutări, precum și a aspectelor pe care le presupune munca de stimulare a talentelor matematice, de pregătire a acestora pentru concursurile naționale și internaționale.

Referatele și comunicările, de o înaltă ținută științifică (ex. Teoria matematică a învățării și aplicațiile ei — acad. Gheorghe Mihoc; Necesitatea unei pregătiri continue a elevilor pentru concursurile de matematică naționale și internaționale — acad. Nicolae Teodorescu; Despre olimpiadele internaționale de matematică — conf. Ion Cuculescu; Metode folosite la Universitatea Babeș-Bolyai pentru pregătirea studenților în vederea concursurilor de matematică — conf. Radu Francisc etc.) au stîrnit interesul participanților. La Liceul de matematică-fizică „Mircea cel Bătrîn” din localitate a avut loc și o demonstrație practică de pregătire a unui lot de elevi selecționați prin performanțe verificate.

Lucrările au fost conduse de acad. N. Teodorescu, președintele Societății de științe matematice din Republica Socialistă România.

Caiet pentru muncă independentă

Comisia de geografie a Casei corpului didactic din Constanța a pus la dispoziția învățătorilor un Caiet pentru munca independentă a elevilor din clasa a III-a (autor prof. Ecaterina Daba).

Rod al muncii de cercetare în care sînt antrenate cadrele didactice constănțene, caietul se vrea un instrument de lucru menit să ușureze însușirea de către elevi a noțiunilor geografice. Hărțile și indicațiile de lucru date permit elevilor să acționeze independent pentru găsirea răspunsurilor, determinînd astfel creșterea interesului bazat pe satisfacția reușitei prin puteri proprii.

Prof. ILIE VALERIA,
instructor
Casa corpului didactic, Constanța

Simpozion

În zilele de 12 și 13 noiembrie 1977, s-a desfășurat la Galați un simpozion organizat de Societatea de științe filologice din Republica Socialistă România, Universitatea din Galați, Inspectoratul școlar al județului Galați, Casa corpului didactic, Filiala Societății de științe filologice din Galați, Comitetul sindicatului învățămînt Galați cu tema „Literatură națională și literatură universală. Predarea limbilor moderne în școală”.

Lucrările simpozionului au fost deschise de prof. dr. doc. Al. Dima, membru corespondent al Academiei R.S.R., vicepreședintele Societății de științe filologice.

Au rostit cuvînte de salut prof. Radu Augustin, din partea Comitetului județean P.C.R., prof. dr. I. Hangu, secretar al Societății de științe filologice, prof. univ. dr. I. Brezeanu, președintele filialei.

La buna desfășurare a lucrărilor și-au adus contribuția cadre didactice universitare din București, Iași, Timișoara, Brașov, Galați, precum și profesori din învățămîntul liceal din diferite orașe ale țării.

În ședința plenară au fost audiate următoarele comunicări: prof. dr. doc. Al. Dima, membru corespondent al Academiei, „Noi aspecte ale universalității literaturii române”; prof. univ. dr. D. Chițoran, „Intonația, un obstacol de netrecut?”; Gh. Eminescu, „Realități și fantezii biografice”; prof. univ. dr. Paul Miclău, „Analiza contrastivă în perspectiva semioticii”; conf. univ. dr. Valentin Țurlan și colectiv, „Etimologia, punct de plecare în însușirea sensurilor termenilor științifici”; conf. univ. dr. doc. Victor Vasenco, „O problemă de lingvistică contrastivă: evidențierea corespondențelor legitime”.

O idee de ansamblu asupra problematicei reuniunii se poate forma, fie chiar sumar, din enumerarea denumirii celor cinci secții, în cadrul cărora au fost prezentate peste 70 de comunicări: Național și universal în literatură; Literatură română; Limbi române; Limbi germanice; Limbi slave.

Atît comunicările cit și discuțiile purtate au dezbătut o serie de probleme deosebit de importante pentru știința literaturii și pentru modernizarea predării disciplinei umaniste.

VASILE UȚA

Sesiune de comunicări

Casa corpului didactic din municipiul București, în colaborare cu Institutul central de perfecționare a personalului didactic a organizat, în ziua de 16 decembrie a.c., la Școala generală nr. 201 din Capitală, sesiunea de comunicări „Contribuția învățătorilor la perfecționarea procesului de învățămînt”. În cadrul sesiunii au prezentat comunicări despre perfecționarea metodologiei și organizării procesului de învățămînt următorii învățători de la unități școlare din București: Maria Neagu, Gabriela Pătrașcu, Cleopatra Dimitriu, Cecilia Merchea, Nicolina Grigorescu, Silvia Vlădulescu, Dorina Mihăilescu, Maria Olteanu, Maria Matei, Aurora Badiu, Elena Nica și Alexandru Roșca.

Creativitatea în domeniul mijloacelor de învățămînt

În zilele de 22 și 23 decembrie a.c., va avea loc la Alexandria Sesiunea științifică „Creativitatea în domeniul mijloacelor de învățămînt”, organizată de Ministerul Educației și Învățămîntului, Uniunea Sindicatelor din Învățămînt, Știință și Cultură, Institutul de Cercetări Pedagogice și Psihologice și Oficiul Central pentru mijloace de învățămînt.

Urmărind să stimuleze și să promoveze creația științifică și tehnică în rîndul cadrelor didactice, al elevilor și studenților, al personalului de cercetare și proiectare din învățămînt, sesiunea se înscrie printre acele manifestări menite să materializeze un obiectiv de bază al învățămîntului: perfecționarea continuă a procesului de învățămînt. Sînt sintetizate, cu acest prilej, preocupările și eforturile createoare din domeniul mijloacelor de învățămînt ale oamenilor școlii în

Cursuri de perfecționare în vacanța de iarnă

Institutul central de perfecționare a personalului didactic București și filialele sale din Brașov, Cluj-Napoca, Craiova, Iași și Timișoara, organizează în perioada vacanței de iarnă (22—30 decembrie 1977; 3—10 ianuarie 1978) următoarele activități de perfecționare: cursuri de perfecționare (pregătire) în vederea examenului de obținere a gradului didactic II; cursuri de perfecționare a profesorilor din învățământul gimnazial și liceal. Aceste activități se vor desfășura după cum urmează:

I.C.P.P.D. BUCUREȘTI

Cursuri de perfecționare (pregătire) pentru gradul II

La București pentru limba franceză, limba engleză, limba rusă, limba germană, limba latină, filozofie, pedagogie-psihologie, geografie, biologie, fizică, chimie, muzică și desen. La Pitești pentru limba română. La Ploiești, pentru matematică și economie politică. La Buzău pentru istorie. La Cîmpulung Muscel pentru educație fizică.

Cursuri de perfecționare

La București, pentru geografie (prof. I), biologie (prof. I), fizică (prof. I), chimie (prof. I), muzică (prof. I și II), desen (prof. I și II). La Pitești, pentru limba română (prof. I și II) numai din județele Argeș, Ilfov, Teleorman. La Ploiești, pentru matematică (prof. I). La Cîmpulung Muscel, pentru educație fizică (prof. I și II).

I.C.P.P.D. FILIALA BRAȘOV

Cursuri de perfecționare (pregătire) pentru gradul II

La Brașov, pentru matematică, fizică, chimie și biologie.

Cursuri de perfecționare

La Brașov, pentru matematică (prof. I), fizică (prof. I și II), chimie (prof. I și II) și biologie (prof. I și II).

I.C.P.P.D. FILIALA CLUJ-NAPOCA

Cursuri de perfecționare (pregătire) pentru gradul II

La Cluj-Napoca, pentru limba română, limba maghiară, limba rusă, limba franceză, pedagogie-psihologie, matematică, fizică, chimie, biologie, geografie, educație fizică, desen și istorie.

Cursuri de perfecționare

La Cluj-Napoca, pentru limba română (prof. I), limba rusă (prof. I și II), limba franceză (prof. I și II), matematică (prof. I) și biologie (prof. I).

I.C.P.P.D. FILIALA CRAIOVA

Cursuri de perfecționare (pregătire) pentru gradul II

La Craiova, pentru limba română, matematică, istorie, fizică, chimie, biologie, geografie și limba franceză.

Cursuri de perfecționare

La Craiova, pentru limba română (prof. I și II), limba franceză (prof. I).

I.C.P.P.D. FILIALA IAȘI

Cursuri de perfecționare (pregătire) pentru gradul II

La Iași, pentru limba română, istorie, limba franceză, biologie, chimie, geografie, muzică, desen și educație fizică. La Vaslui, pentru matematică, fizică.

Cursuri de perfecționare

La Iași, pentru limba română (prof. I), biologie (prof. I) și geografie (prof. I). La Vaslui, pentru matematică (prof. II) și fizică (prof. I).

I.C.P.P.D. FILIALA TIMIȘOARA

Cursuri de perfecționare (pregătire) pentru gradul II

La Timișoara, pentru limba română, geografie, biologie, matematică, fizică, chimie, educație fizică, limba germană și istorie.

Cursuri de perfecționare

La Timișoara, pentru limba română (prof. I), geografie (prof. I), biologie (prof. I), matematică (prof. I), fizică (prof. I), chimie (prof. I) și educație fizică (prof. I).

Informații în legătură cu organizarea cursurilor (locul de prezentare a cadrelor didactice, cazare și desfășurare a cursurilor) se pot obține de la inspectoratele școlare județene, care au primit programul detaliat al acestor activități, precum și de la I.C.P.P.D. București și filialele sale din Brașov, Cluj-Napoca, Craiova, Iași și Timișoara.

Sesiune de examen pentru definitivare în învățământ a educatoarelor

Sesiunea de examen pentru definitivarea în învățământ a educatoarelor care lucrează în grădinițele din mediul rural va avea loc în perioada 4—10 ianuarie 1978.

La această sesiune se pot prezenta educatoarele înscrise

la definitivare pentru anul școlar 1976/1977, care nu au beneficiat de sesiunea din luna august 1977.

Informații cu privire la centrele de examen se pot obține de la inspectoratele școlare județene.

În dezbateri: activitatea caselor corpului didactic

Între 28—29 noiembrie a.c. s-a organizat la Focșani, județul Vrancea, o Consfătuire pe tema: „Activitatea desfășurată de Casele județene ale corpului didactic în anul școlar 1976—1977 și măsurile întreprinse pentru anul școlar prezent”, organizată de Ministerul Educației și Învățământului și Uniunea Sindicatelor din Învățământ, Știință și Cultură. Lucrările consfătuirii au fost deschise de tovarășul Simion Dobrovici, prim secretar al Comitetului județean de partid Vrancea, care, în cuvântul său, s-a referit pe larg la importanțele realizării pe care le-a obținut județul în domeniul industriei, agriculturii, economiei, învățământului și culturii, precum și la perspectivele de dezvoltare pe care le are în viitor. A fost prezentat, de asemenea, de către prof. Silvia Ilie, președinta Uniunii Sindicatelor din Învățământ, Știință și Cultură un material

de concluzii, rezultat din controlul efectuat asupra activității desfășurate de Casele corpului didactic în anul școlar trecut și măsurile întreprinse pentru anul de învățământ curent. La consfătuire a fost de asemenea prezentată experiența Casei corpului didactic din județul Vrancea, precum și a altor case ale corpului didactic, s-a organizat o expoziție de lucrări realizate de Casele corpului didactic din întreaga țară și s-au vizitat câteva grădinițe, școli generale și licee din oraș. În încheierea consfătuirii a luat cuvântul prof. Maria Stănescu, adjunct al ministrului educației și învățământului, care s-a referit pe larg la problemele care stau în atenția ministerului, și la o serie de sarcini ce revin caselor corpului didactic pentru viitoarea lor activitate.

M. R.

Schimb de experiență pe tema: școlile cu program prelungit

Între 14 și 15 decembrie a.c. s-a desfășurat la București un schimb de experiență pe tema: „Organizarea și desfășurarea activității în școlile cu program prelungit”, organizat de Ministerul Educației și Învățământului și Uniunea Sindicatelor din Învățământ, Știință și Cultură. Au participat inspectorii școlari, activiști sindicali și directori de școli din municipiul București și județele Argeș, Ialomița, Ilfov, Prahova și Teleorman, precum și cercetători de la Institutul de cercetări pedagogice și psihologice, reprezentanți ai organizațiilor U.T.C. și de pionieri și ai Consiliului Național al Femeilor. În cadrul programului s-au prezentat informațiile cu tema: „Preocuparea inspectoratului școlar al municipiului București și a conducerilor unităților de învățământ pen-

tru organizarea și desfășurarea activității școlilor cu program prelungit” și „Contribuția organelor și organizațiilor de sindicat din municipiul București la buna desfășurare a activității în școlile cu program prelungit”. Pentru exemplificare, au fost organizate o serie de activități pe grupe în cadrul școlilor cu program prelungit. În încheierea simpozionului s-au desfășurat interesante dezbateri pe marginea problemelor care au rezultat din informații și din activitățile din școlile vizitate. Au fost, de asemenea, prezentate concluzii și sarcini ce revin conducerilor de școli și organizațiilor de sindicat pentru dezvoltarea și perfecționarea activității școlilor cu program prelungit.

M. V.

Cursuri de perfecționare pentru directori

În intervalul noiembrie 1977 — mai 1978, Institutul central de perfecționare a personalului didactic și filialele sale, în colaborare cu inspectoratele școlare, organizează cursuri de perfecționare a directorilor de școli, cu durata de 16—20 zile (în perioade compacte sau, eșalonat, câte 1—2 zile pe lună), în județele: Brăila, Buzău, Brașov, Cluj, Dimbovița, Dolj, Ilfov, Timiș și municipiul București.

Programele cursurilor cuprind atât probleme privind modalitățile de îndeplinire a obiectivelor și sarcinilor noi, stabilite de Plenara C.C. al P.C.R. din iunie a.c., cât și activități teoretice și practice în legătură cu conținutul, metodele și tehnicile conducerii științifice a unităților de în-

vățământ, ale conducerii directorilor cu factorii educativi implicați în procesul instructiv-educativ.

La realizarea programului, alături de specialiștii ICPPD, își dau concursul activiști de partid și de stat din județele respective, lucrători din Ministerul Educației și Învățământului și Consiliul Național al Organizației Pionierilor, cercetători de la Institutul de cercetări pedagogice și psihologice, cadre de conducere de la B.C.P.

Finalizarea cursurilor se va realiza prin elaborarea, de către fiecare cursant, a unui „Program de acțiuni pe intervalul septembrie 1978 — iunie 1980” care va cuprinde, într-o formă încheiată, unitară, principalele direcții de activitate a școlii respective.

Educarea ateist-științifică a elevilor

În zilele de 25—26 noiembrie a.c. s-a desfășurat la București Simpozionul cu tema: „Educația materialist-științifică a elevilor și studenților — componentă fundamentală a procesului instructiv-educativ”, organizat de Ministerul Educației și Învățământului, Academia de Științe Sociale și Politice, Uniunea Tineretului Comunist, Uniunea Asociațiilor Studenților Comuniști din România. La Simpozion au participat cadre didactice din învățământul de toate gradele, inspectorii școlari, rectori, prorectori,

cercetători, activiști ai organizațiilor de pionieri și U.T.C., elevi și studenți. În cadrul Simpozionului ce s-a desfășurat în ședințe plene și pe secții s-a dezbătut pe baza Programului partidului și a hotărârilor Congresului educației politice și al culturii socialiste și a sarcinilor reșcite din cuvântările tovarășului Nicolae Ceaușescu, căile și formele concrete prin care procesul instructiv-educativ, diferitele discipline își pot spori contribuția la formarea și modelarea concepției despre natură și societate a tineretului studios,

M. R.

Vizită de documentare în județul Covasna

În luna noiembrie a avut loc un valoros schimb de experiență în trei orașe ale județului Covasna între inspectoratele școlare ale județelor Covasna și Prahova. Relațiile dintre cele două județe pe linie de învățământ și sindicatele din învățământ, cultură și știință — organizatorii acestei acțiuni — au deja o bogată tradiție. În anul 1975, inspectorii din județul Covasna au făcut o vizită de documentare în unitățile școlare prahovene și au făcut cunoștință cu realizările economice ale acestui județ. În spiritul aceluiași tradiții, în luna martie a acestui an, o delegație de elevi a Liceului industrial din Covasna a donat mobilier pentru un laborator Liceului industrial „Nicolae Grigorescu” de Cimpina.

Oaspeții, împreună cu colegii lor de la Inspectoratul școlar județean Covasna, au vizitat mai multe grădinițe, școli generale, licee industriale, case de copii din orașele Sfântu Gheorghe, Tirgu Secuiesc și Covasna, după care au avut loc discuții pe marginea celor văzute și observate. Din discuții, am reținut părerile oaspetilor privind buna dotare a grădinițelor, nivelul ridicat de productivitate al atelierelor școlare și condițiile bune de lucru ale elevilor. Oaspeții au făcut cunoștință, în același timp, cu istoricul localităților vizitate.

Inspectorii generali Iolanda Oprea (Covasna) și Gheorghe Bosovei (Prahova) și-au exprimat dorința de a lărgi aceste schimburi de păreri și de experiență în așa fel încât ele să pătrundă și la nivelul unităților școlare, aceste schimburi având drept scop adâncirea educației patriotice a elevilor, a cunoașterii obiceiurilor, tradițiilor celor două județe despărțite doar de Munții Carpați.

F.J.

problemele referitoare la creșterea aportului organizațiilor revoluționare de copii și tineret, a mijloacelor de comunicare în masă, a altor factori din afara școlii în realizarea acestei sarcini.

S-a relevat din discuții că această latură a educației comuniste a fost tratată cu toată responsabilitatea, găsindu-se soluții și modalități practice în cadrul lecțiilor, al activităților didactice și extradidactice, de valorificare a resurselor specifice în vederea realizării educației materialist-științifice a elevilor și studenților, a formării profilului lor spiritual și moral civic.

Lucrările Simpozionului au relevat și unele deficiențe în realizarea optimă a cerințelor privind înarmarea tineretului școlar cu concepția materialist-dialectică despre lume și viață. S-a subliniat că se mai manifestă tendința de a se considera că această îndatorire revine doar disciplinelor și cadrelor de științe sociale, activității dirigintilor și acțiunilor extrașcolare. De asemenea, faptul că se valorifică insuficient conținutul tuturor disciplinelor de învățământ, al activităților tehnico-productive, iar activitățile extradidactice întreprinse nu vizează întotdeauna fondul problemelor pe care le ridică procesul formării unor puternice convingeri materialist-științifice. În vederea remedierii deficiențelor semnalate, la simpozion s-au stabilit o serie de măsuri menite să intensifice activitatea de educare materialist-dialectică a elevilor.

R. P. POLONĂ

Sub semnul apropiatei reforme a învățămîntului

La începutul lunii septembrie, peste 7 milioane de elevi, din care 4.3 milioane aparținînd școlilor generale, au inaugurat, conform tradiției, noul an școlar. Pentru prima oară ziua de deschidere a cursurilor a fost socotită Sărbătoarea școlii — sărbătoarea copiilor, tineretului, cadrelor didactice, a tuturor aceluia a căror inimă bate pentru învățămînt și care se îngrijesc de instruirea și educația tinerei generații, de crearea unor condiții tot mai bune de muncă în școală, de viitorul educației poloneze. Iar viitorul acesta este deosebit: în anul care vine începe marea reformă a sistemului de învățămînt care, după aplicarea ei totală, planificată, într-o perioadă de cîteva ani, va conduce la generalizarea instruirii la nivel mediu. Apare astfel școala de 10 ani, care va constitui nucleul de bază al noului sistem.

Pregătirile pentru această mare reformă au început de cîteva ani. Se reconstruiește, se modernizează baza didactică, se elaborează noi programe, manuale și mijloace didactice, a fost declanșată acțiunea largă de autoperfecționare și perfecționare profesională a slujitorilor școlii. În viitoarea școală de 10 ani vor putea preda numai cadre didactice cu studii superioare.

Numai în anul acesta, la 1 septembrie, s-au dat în folosință 100 de noi

localuri de școală generală, medie, de ateliere școlare și altele. Peste 7 mii de tipuri de obiective ale învățămîntului au fost renovate sau reconstruite.

O importanță deosebită pentru viitoarea reformă o are și construirea a 100 de localuri noi de grădiniță, ceea ce a făcut, ca în acest an să fie cuprinși în sistemul de educație preșcolară toți copiii în vîrstă de 6 ani. Se preconizează ca toți cei ce încep școala să știe să citească, să scrie și să socotească. În consecință, în toate grădinițele poloneze s-a introdus noua programă didactico-educativă, adaptată cerințelor școlii de 10 ani.

O acțiune importantă în cadrul reformei școlii o constituie apropierea condițiilor de instruire și a nivelului de predare din școlile de la oraș și sat. Ca urmare se acționează pentru transformarea structurii învățămîntului rural prin lichidarea școlilor mici și înființarea unor noi unități — a așa-numitelor școli comunale colective (fiecare unitate de acest tip reunește toate școlile și grădinițele existente pe raza unei comune). Asemenea unități asigură fără îndoială condiții mai bune de învățatură. În acest an școlar ele funcționează în peste 1 600 de comune, cuprinzînd 80 la sută din totalul elevilor din mediul rural.

Bineînțeles, succesele elevilor depind

în primul rînd de profesorii și educatorii lor. În acest an funcționează în școlile noastre circa 400 de mii de pedagogi, din care 16 mii sînt proaspeți absolvenți ai învățămîntului pedagogic. Aceste cadre sînt din ce în ce mai bine pregătite pentru îndeplinirea sarcinilor dificile și de răspundere ce le revin. Organizarea, acum patru ani, a sistemului de completare a studiilor de magister la fără frecvență, cu o durată de patru ani (pentru cadrele didactice angajate), a făcut ca în acest an școlar să înceapă activitatea încă 20 de mii de cadre didactice avînd studii superioare. În fiecare an sînt cuprinși în acest sistem 15—20 de mii de slujitori ai școlii.

În afară de aceasta, un număr uriaș de pedagogi — 90 de mii — beneficiază de anumite forme de perfecționare și autoperfecționare profesională, organizate de cele cîteva zeci de filiale ale Institutului de perfecționare a cadrelor didactice. O atenție deosebită se acordă pregătirii cadrelor pentru desfășurarea activităților didactico-educative în școala elementară (clasele I—III), deoarece cu aceasta începe, în anul viitor, reforma învățămîntului polonez. Există o convingere generală că succesul școlii elementare depinde în mare

măsură de pregătirea corespunzătoare a învățătorilor, avînd în vedere noile cerințe ale programei. Menționăm că noua programă a școlii elementare a fost elaborată și se aplică experimental, de doi ani, în o sută de școli.

O mare atenție se acordă în prezent, în Polonia, nu numai ridicării calificării cadrelor didactice, ci și îmbunătățirii condițiilor lor de muncă și de viață. O grijă specială se manifestă pentru îmbunătățirea condițiilor de locuit ale corpului profesoral, în special ale aceluia care lucrează la sate. În numeroase comune din întreaga țară se construiesc, în apropierea școlilor, case pentru cadrele didactice, cu cîteva sau mai multe camere spațioase, confortabile. În acest an s-a construit astfel în total 2 500 de camere din care majoritatea la sate. În prezent a devenit obligatoriu ca, pe lângă fiecare local de școală nou construit, să se ridice și o clădire cu locuințe pentru învățători și profesori.

Toate aceste eforturi țintesc spre o cît mai bună pregătire a tinerei generații pentru viață, pentru participarea creatoare la dezvoltarea Poloniei socialiste.

HUGON BUKOWSKI
redactor la „Głos Nauczycielski“
Varșovia

CORESPONDENȚĂ DIN MOSCOVA

Pirtia lui Sokolov

Daniil Petrovici Sokolov este cunoscut și stimat în Republica Autonomă Sovietică Socialistă Mari: este primul schior din republică declarat maestru al sportului al U.R.S.S. Aproape treizeci de ani (cu întreruperea din timpul războiului) a lucrat la Institutul pedagogic din Mari, timp în care a dat șase maeștri ai sportului și peste o sută de alți sportivi cu merite deosebite. Este greu să afli în republică vreo școală în care să nu lucreze absolvenți ai acestui institut și unde Sokolov să nu fie cunoscut. În 1968, cînd a implinit 60 de ani, i s-a calculat pensia, dar n-a vrut să stea să se odihnească. Purta în el un vis mai vechi: să lucreze într-o școală rurală și să demonstreze că și în școlile mici, cu cele mai modeste condiții, copiii pot fi conduși spre rezultate sportive de seamă. În felul acesta Sokolov a început a doua sa viață, a doua sa pasiune. Aproape de la primii săi pași în școala de opt ani din Arbansk, despre el a început să se vorbească prin ziare, la radio și la televiziune. De ce? Pentru că toți cei 156 de elevi ai școlii de opt ani din Arbansk dețin distincții pentru schi. Trebuie să fiți de acord că aceasta constituie un succes remarcabil. Cum s-a ajuns aici? Mai bine decît orice vorbesc faptele. Așadar, un profesor de educație fizică de 69 de ani. Ați mai văzut așa ceva? Eu, una, nu! Cum școala nu dispune de sală de gimnastică, Sokolov a hotărît, chiar de la început, să țină orele de educație fizică, cu elevii, pe parcursul întregului an, afară, în aer liber; iar ca disciplină de specialitate, a ales schiul — pasiunea sa. Școala, în acea vreme, nu avea decît un teren de fotbal. Daniil Petrovici, însă, împreună cu celelalte cadre didactice și cu elevii, au amenajat, într-un timp scurt, un adevărat complex sportiv: teren de baschet, paralele, un perete suedez, gropi de sărituri, traverse, birnă pentru gimnastică. Nimic din toate acestea nu e lucrat în fabrică — totul a fost confecționat de profesori, cu securea, ciocanul și rindeaua. Pista pentru sărituri n-a fost aleasă oricum, ci în așa fel, încît, în recreație, toți cei care vor să sară să o poată face. Daniil Petrovici însuși arată cum se execută săriturile.

La școală, între canaturile ușilor au fost montate traverse: între cursuri, se

organizează cu grupuri nu prea mici de copii jocuri în care grupurile se trag unele pe altele. Sokolov arată copiilor cum trebuie să se procedeze. Dar cînd cade zăpada? Toți pe schiuri! Daniil Petrovici e printre copii.

Profesorul Sokolov nu locuiește în Arbansk, ci într-un cătun apropiat. Însă el niciodată nu folosește mijloacele de transport în comun. Primele schiuri care taie pirtia în zăpadă sînt ale lui. Pirtia de schi a lui Sokolov — cum spun oamenii. Toată iarna el vine la școală cu schiurile. Așa le cere și elevilor. Lui nu-i este greu să se scoale de dimineață și să-i adune pe elevii schiori din toate satele în care locuiesc și să vină la școală. Și nu simte fericire mai mare bătrînul dascăl decît atunci cînd vede proptite de pereții școlii 30—40 de perechi de schiuri.

Se duce zăpada și se întristează Daniil Petrovici, pînă se zbate pe pămîntul — iar atunci, pe bicicletă! Asta, pînă la următoarea zăpadă. „Cărarea lui Sokolov“, numesc consătenii lui drumul pe care acesta îl străbate cu bicicleta, zi de zi, la școală.

— Eu îi obișnuiesc pe copii să schieze cu capul descoperit — spune dascălul. Aceasta e o adevărată plăcere. Ne avîntăm în fundul unei rișe, facem gaură în gheața unui pîriu, pentru a ne spăla pe față cu apa rece ca sloiul. Aceasta prinde bine. S-a organizat odată un concurs medical între școli; medicii, în unanimitate, au constatat că elevii școlii de opt ani din Arbansk sînt cei mai sănătoși din tot raionul.

Sokolov știe să depisteze de timpuriu pe sportivii talentați. Elevii școlii din Arbansk sînt în mod curent învingători la întrecerile raionale și republicane. Ei sînt evidențiați și de Federația rusă de sport.

Profesorul de sport și-a realizat visul frumos, neluînd în seamă greutățile produse de lipsurile din baza materială necesară activităților sportive. Cu toată vîrstă sa, el nu se crede la sfîrșitul carierei. Deși putea de mult să se odihnească, el va continua să lucreze. Și va tăia mai departe — spre școală pirtia de schi — „pirtia lui Sokolov“.

IRAIDA KOLESNIKOVA
redactor la „Ucitelskaia Gazeta“
Moscova

Experiență în laborator într-o școală din Tanzania

Experiențe africane în domeniul învățămîntului

BENIN

Reforma școlii, ce se desfășoară în prezent în Republica Populară Benin — respingînd sistemul educativ colonial și neocolonial care trimitea pe piața muncii tineri slab pregătiți, în imposibilitate de a practica o meserie și care facilita ascensiunea unei minorități de privilegiați — urmărește cu pertință ca întreaga instrucție să răspundă cerințelor propășirii economice și sociale a țării. Desfășurîndu-se în limbile naționale, pregătirea școlară — devenită obligatorie și gratuită pentru toți copiii țării, laică și democratică — asigură însușirea unor cunoștințe utile, pregătirea în vederea practicării unei meserii și integrării optime în viață și în societate a fiecărui tînar.

TOGO

În cadrul programului amplu de dezvoltare, lansat de către guvern, un loc deosebit îl ocupă pregătirea tineretului, formarea de cadre naționale necesare tuturor sectoarelor de activitate. Pentru cunoașterea progreselor făcute la învățatură de către elevi, a aptitudinilor și înclinațiilor lor, în vederea mai buneii dirijări a evoluției acestora și orientării lor spre meseriile în care vor da randamentul maxim, s-a adoptat un sistem anume de evaluare a cunoștințelor însușite la cursuri, de cunoașterea a aptitudinilor și comportamentului. Constatările făcute etapă cu etapă sînt consemnate într-un carnet special, care este menținut pe tot parcursul școlarității elevilor. Pe baza lui se face orientarea școlară și profesională a copiilor, cu sprijinul specialiștilor în pedagogie și psihologie.

ETIOPIA

Profundele transformări ce au avut loc în ultimii trei ani în statul care

poartă denumirea oficială de Etiopia Socialistă sînt semnificative pentru destinul pe care poporul său și-l propune, în armonie cu suflul innoitor care străbate Africa zilelor noastre. O educație permanentă, pentru toți — aceasta constituie unul dintre obiectivele majore ale campaniei pentru îmbunătățirea nivelului de pregătire și de cultură al populației. În cadrul acesteia, guvernul a trecut la definirea liniilor generale ale muncii în domeniul educației, care va urma un program de democratizare, descentralizare și renovare, destinat să ofere tuturor locuitorilor un bagaj minim de cunoștințe și să conducă la eradicarea analfabetismului care, în trecut, cuprindea 90 la sută din populație, îndeosebi în zonele rurale.

În acest scop, aproape 60 000 de elevi din clasele mari și studenți, însoțiți de profesorii lor, au plecat la sate pentru a-i ajuta pe locuitori să-și însușească știința de carte.

ANGOLA

Una dintre principalele măsuri ce au fost luate de către poporul angolez după proclamarea, la 11 noiembrie 1975, a independenței țării, a fost obligativitatea învățămîntului primar. În acest an școlar, numărul copiilor care frecventează cursurile primare trece de un milion, fiind de trei ori mai mare decît în perioada anterioară cuceririi independenței; provinciile cu cei mai mulți copii școlarizați sînt Benguela, Sud-Haumbo și Malanje.

În prezent, școala primară este deservită de circa 20 000 de cadre didactice, dar se estimează că aplicarea programului de dezvoltare a învățămîntului va impune pregătirea a încă 30 000 de învățători.